

PROLETAREC

ŠTEV.—NO. 1078.

CHICAGO, ILL., 10. MAJA, (MAY 10,) 1928.

LETO—VOL. XXIII.

VSEBINA.

ČLANKI.

Zgrešenost ameriškega justičnega sistema.
Demokratska stranka ne bo v stiskah za sredstva.

Kdo je prežet fanatizma?

Progresivci v letošnji volilni kampanji.

Komunisti o "propalosti" socialistične stranke.

Anton Šubelj in njegovi koncerti.

Slabi smo, pa se bi vendar radi združili z nami.

Ni vsak list delavski, četudi pravi da je.

IZ NAŠEGA GIBANJA.

Prvomajska proslava v Chicagu.

Po dvajsetih letih razvitja skupne zastave društev SNPJ. v Kansasu.

Prvomajska proslava v Clevelandu.

Poročilo vzhodno-ohijske konference v Bridgeport, O.

Ali je vaš klub ali društvo že izvolilo delegata za VII. redni zbor J. S. Z.?

Strankine aktivnosti v Cook County.

Detroitški izkaz prispevkov za stavkujoče premogarje.

Članstvu kluba št. 1, J. S. Z.

Potrdilo o delitvi podpore stavkarjem.

Ne imenuj človeka s kebo ako ni.

Listnica uredništva.

Isobraževalna akcija JSZ.

Račun raspečanih znamk.

Prispevki v podporo prvomajski številki.

Agitatorji na delu.

RAZNO.

Pobožna rodbina (J. S. Machar).

Šubljev koncert v Chicagu.

Prireditelj zbora "Slovenka" (Sheboygan).

Rezultat glasovanja za sedež VII. rednega zbora J. S. Z.

Dodatno poročilo o prispevkih ter razdeljeni podpori stavkarjem v vzhodnem Ohiju.

Listu v podporo.

Entered as second-class matter December 6, 1907, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Published by Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba (Jugoslav Workmen's Publishing Co.) Izhaja vsak četrtek. Published Every Thursday. Naročnina (Subscription Rates): United States and Canada za vse leto (per year) \$3.00, pol leta (half year) \$1.75; Foreign Countries, za leto (per year) \$3.50; pol leta (half year) \$2.00.
Address: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill. — Telephone: ROCKWELL 2864.

CENIK KNJIG

KI JIH IMA V ZALOGI
"PROLETAREC".

NEPOSLOVNE KNJIGE, ROMANI, POVESTI IN ČRTICE.

AMERIŠKI SLOVENCI, (izdala SNPJ.), ameriška zgodovina, zgodovina SNPJ in slovenskih naselbin. Ilustrirana. Vezana v platno	\$5.00
BEDAKOVA IZPOVED, broš. \$1., vezana	1.50
BOZICNA PESEM V PROZI, (Charles Dickens) broširana ..	.40
BEG IZ TEME, (ruski pisatelj), broširana \$1.25, vezana	1.75
BLE NOČI-MALI JUNAK, (F. M. Dostojevskij) povesti, broši- rana	.55
BLAGAJNA VELIKEGA VOJ- VODE, roman, broširana	.75
BILKE, povesti, broširana	.45
BOJ ZA PRAVICO, povest, veza- na	.75
BOY, (Lois Ooloma), roman, 269 strani, broš. 35c, vezana	.50
ČRNI PANTER, (Milan Pogelj), črtice, broširana	.75
OVETKE, šopek pravljic	.20
DESEK BREZ IMENA, (V. Lev- stik), vez.	1.20
DETELJICA, povest, broširana...	.45
DON CORREA, (G. Keller), ro- man	.25
DORÉ, (Dr. Ivan Lah), povest, vezana	.45
DR. HINKO DOLENEC, zbrani spisi, broš.	.60
DVE SLIKI, povest, broširana...	.60
FILIZOFKA ZGODBA, (Aloja Jirasak), broš. 40c, vezana	.50
FRANČKA in drugo, povest bro- širana	.40
GOLEM, (G. Meyrink), roman, broš. 75c, vezana	1.00
HEPTAMERON, (Margareta Va- loiska), povest, broširana	.40
HUMORESKE, GROTESKE IN SATIRE, (VI. Azov in Teffi), broširana	.60
IGRALEC, (F. M. Dostojevski), broširana, 264 st.	.75
JIMMIE HIGGINS, (Upton Sin- clair, prevel I. M.) vezana v platno	\$1.00
JUG (P. Chochołousk), zgo- dovinski roman, 616 strani, broši- rana 85c, vezana v platno	1.25
JUNAK NASEGA ČABA, (M. J. Lermontov), broširana	.75
JURKIOVA AGICEVA, (Ka. Sa- dor-Gjalski), povest, 360 stra- ni broširana 75c, vezana v plat- no	1.00
KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, (Jules Verne), broširana ..	.35
KAZAKI, (L. Tolstoj), broširana, 308 strani	.75
KONFESIJE LITERATA, (J. S. Machar), zbirka spisov, trdo vezana	.75
KRES, letnik, 1922 lično vezan ..	1.50
KUHINJA PRI KRALJICI GO- SJI NOČIOL, (Anatole France), broširana 85c, vezana	1.10
LETEČE SENCE, (S. H. Vajan- sky), roman	.50
LISJAKOVA HČI, povest, broši- rana	.50
LJUDSKE POVESTI, (Fr. Jaklič), broširana	.65
LJUDSKE PRIPOVEDKE, (L. N. Tolstoj), broš.	.85
MARJETICA, idila, broširana...	.75

MATERINA ŽRTEV, pripovedke iz Dalmacije	.75
MOJE ŽIVLJENJE, (Ivan Can- kar), broširana, 168 strani, 60c; vezana v platno	.85
NA KRIVIH POTIH, povest, bro- širana	.40
NESREČNICA, (I. S. Turge- njev), broš.	.50
OBCINSKO DETE, (Bran. Nušič), roman dojenčka, broš.	.65
OBISKI, (Izidor Cankar), veza- na	1.40
OB 50-LETNICI DR. JANEŽA EV. KREKA	.25
OGLENICA, povest, broširana...	.40
PASTI IN ZANKE, (I. S. Orel), broširana	.40
PATRIA, povest iz irske junake dobe, broširana	.40
PIKOVA DAMA, (A. S. Puškin), povest, broš.	.40
PISANA MATI, povest, broširana	.45
PLEBANUS JOANNES, (L. Pre- gelj), broširana	.75
POJEDINA PRI TRIMALHIJO- NU, povest, broš.	.40
POVEST O SEDMIM OBESE- NIH, (Leonid Andrejev), bro- širana	.80
POVESTI, (Lovro Kuhar), broš.	.60
POVESTI MAKSIMA GORKIJA, broširana, 210 strani	.75
POVESTICE, (Rabindranath Ta- gore), broširana	.40
POZIGALEC	.25
PRAVILICE, (Fr. Milčinski), s slikami, vez.	1.90
PRELEPA VASILJICA, in dru- ge ruske pravljice, broširana...	.40
RAZNE POVESTI, broširana...	.70
SAMOSILNIK, (A. Novačan), de- set povesti, broširana	.75
SAVICEV PESIMIZEM, (E. Kristan), novela, broširana...	.50
SOSEDJE in druge novele, (A. P. Čehov), broširana	.50
SREČE, novele, vezana	.50
SREČOLOVEC, povest, broširana	.35
SPISI ANDREJKOVEGA JO- ZETA, V. zv. vezan	.75
I, III, IV, VI, VII, VIII. zv. broširani, po	.30
S POTI, (Izidor Cankar), potopis- ne četrtice, broširana	.75
SPOVED, (L. N. Tolstoj), broši- rana	.40
STARA DEVICA, povest, broši- rana	.45
STAROINDIJSKE PRIPOVESTI, s slikami, (Joa. Suchy), broši- rana	.35
STEPNI KRALJ LEAR IN HI- ŠA OB VOLGI, (I. S. Turge- njev in S. Stepanjak), povesti, broširana	.60
SVETOBOR, povest, broširana...	.65
TARAS BULBA, (N. Gogolj), trdo vezana, 206 strani	.75
TIK ZA FRONTO, (D. Feigl), broširana	.65
TRI POVESTI, (L. Tolstoj) bro- širana	.40
UDOVICA, (I. E. Tomić), povest 350 strani, broširana 75c, ve- zana v platno	1.00
VAL VODNIKA izbrani spisi, broš.	.30
VITEZ IZ RDEČE HIAE, (Ale- ksander Dumas star.), roman iz časov francoske revolucije, 504	

strani, broširana 80c, vezana v platno	1.25
ZABAVNA KNJIZNICA, zbirka povesti in črtic, broširana....	.65
ZADNJA PRAVDA, (J. S. Baar) roman, broširana	.75
ZAJEDALCI, (Ivan Molek), po- vest, 304 strani, vezana v plat- no	1.75
ZA SREČO, povest, broširana....	.45
ZELENI KADER, (I. Zorec), po- vest, broš.	.45
ZENINI NASE KOPNELE, (Rado Murnik), broširana ..	.30
SLOVENSKE PISATELJI: FRAN LEVSTIK, zbrani spisi, ve- zana	1.25
FRAN ERJAVEC, zbrani spisi, vezana	2.00
JOS. JURČIČ, zbrani spisi, II. zv. vezan	1.50

PESMI IN POEZIJE.

BASNI, (Jean de la Fontaine, in francoščine prevel I. Hribar) vezana	1.00
MODERNA FRANCOŠKA LIRI- KA, (Prevel Ant. Debeljak), vezana	.90
PESMI ŽIVLJENJA (Fran Al- brecht), trdo vezba	.50
POEZIJE, (Fran Levstik), vezana	.90
POHOŠKE POTI, (Janko Gla- ser), broširana	.35
PRESERNOVE POEZIJE, vez...	.75
SLUTNJE, (Ivan Albrecht), bro- širana	.45
STO LET SLOVENSKE LIRI- KE, od Vodnika do moderne, (C. Golar), broš. 90c, vez.	1.25
STRUP IZ JUDEJE, (J. S. Ma- char), vezana	1.10
SLOVENSKA NARODNA LIRI- KA, poezije, broširana	.65
SOLNCE IN SENCE, (Ante De- beljak), broširana	.50
VOJEMU NARODU, Valentin Vodnik, broširana	.25
SLEZKE PESMI, (Peter Bežuš), trdo vezba	.50
TRBOVLJE, (Tomaž Šolškar), proletarske pesmi, broširana 50c; vezana	.75
TRISTIA EX SIBERIA, (Voje- slav Mole), vezana	1.25
V ZARJE VIDOVE, (Oton Zu- pančič), pesnitve, broširana...	.40

IGRE

ANFISA, (Leonid Andrejev), broširana	.50
BENESKI TRGOVECI, (Wm. Shakespeare), vezana	.75
ČARLIJEVA ŽENITEV-TRIJE ZENINI, (F. S. Tauchar), dve šalo-igri, enodejanske, broši- rana	.25
GOLGOTA, (M. Krlež), drama v treh dejanjih	.50
GOSPA Z MORJA, (Henrik Ib- sen), igra v petih dejanjih, bro- širana	.60
HRBTENICA, (Ivan Molek) dra- ma v treh dejanjih s prologom in epilogom	.25
KASLIJA, drama v 3 dejanjih...	.75
JULIJ CEZAR, (Wm. Shakes- peare), vezana	.75
MACBETH, (Wm. Shakespeare), vezana	.75
(Nadaljevanje na 3. strani platnic.)	

PROLETAREC

Glasillo Jugoslovanske Socialistične Zveze

ŠTEV.—NO. 1078.

CHICAGO, ILL., 10. MAJA, (MAY 10,) 1928.

LETO—VOL. XXIII.

Upravništvo (Office) 3639 WEST 26th ST., CHICAGO, ILL.—Telephone Rockwell 2864.

ZGREŠENOST AMERIŠKEGA JUSTIČNEGA SISTEMA

AMERIŠKA PLUTOKRACIJA se ne navdušuje za ničesar v sovjetski Rusiji, dasi ima slednja marsikaj, kar se bi izplačalo kopirati. Na primer, ta dežela bi se lahko veliko naučila iz eksperimentov ruskega justičnega sistema.

Umori in ropi naraščajo posebno v velikih ameriških mestih ter v južnih državah. Organizirani karteli raznih prevarantov so si zgradili v nekaterih krajih ogromen vpliv, in ko to trdimo, ne mislimo samo na Chicago, ampak tudi na New York, na prizadete okraje v Ohiju, v mislih imamo Washington itd.

Ameriški zakoni so tako prikrojeni, da varujejo velike tatove in velike roparje ter morilce, ki si lahko preskrbe na sodiščih drago obrambo. Če ima obtoženec za advokate in za podkupnine od pet do par sto tisoč dolarjev (kakor že zahteva slučaj), in če ima poleg tega še "zveze", tedaj prav gotovo ne bo obsojen, dogaja pa se, da potisnejo v ječo kako orodje glavnega zločinca. Najbrž ni justičnega sistema, ki bi bil proti justici tako dobro organiziran, kot je ameriški. Odlično vlogo v varanju justice igra v Zedinjenih državah odvetnik. Zagovornik ima skoro v vsakem slučaju prednost pred prosekutorjem. In medtem ko zagovornik, ako je dobro plačan, vodi obrambo z ognjem, je prosekutor navadno mlačen — tožbo vodi največ formalno. Če porota tudi koga spozna krivim, in celo ako ga sodnik obsodi na nekaj let zapor, je znana resnica, da gre le malokdo izmed velikih zločincev v zapor. Mali — da! Družba napravi iz marsikoga človeško ruševino, propadlo moralno in duševno, ki se potikajo na dnu. Ti reveži, dasi so človeku nevarni, so brez vpliva, in kadar pridejo pred poroto, jih spozna krivim. Ko hitro pa je zločinec duševno močan, ako razume pomen pravega odvetniškega varuštva, bo kradel in ubijal organizirano. Neglede, kako jasno je včasih sodnik prepričan, in so porotniki prepričani o krivdi obtoženca, zna zagovornik za vsakovrstne izhode, po katerih pripelje svojega klijenta v varnost. Naravno, da tak justični sistem ne vpliva dobro na ljudsko vero v poštenje in v pravičnost sodišč. Ko človek vidi, s kako lahkoto spravi justica v ječe stavkovne straže, in koliko truda in stroškov je treba, da se

osvobodi delavske agitatorje iz objema zidov jetnišnic (ako je to sploh mogoče), se od njega ne more zahtevati, da bi videl v takem justičnem aparatu veličanstvo pravice.

V Rusiji boljševiki niso odpravili smrtno kazni. Marsikoga izmed teh, ki so tukaj oproščeni, ali pa obsojeni le na kratke zaporne kazni (ki pa jih navadno ne odsede), bi ga ruski sodni aparat usmrtil, in obsojen bi bil v smrt brez dolgih obravnav in apelov. Sinclair, Forbes, Daugherty, Fall in podobni korumpiranci, ki so kradli milijone "legalno", bi v Rusiji ne ušli s tako lahkoto kakor tukaj.

Sistem advokatsva se med ameriškim in ruskim temeljito razlikuje. Po revoluciji so v Rusiji advokate, kakršni so bili pod carizmom, odpravili. Potem so odvetniško prakso dovolili, ki pa je bila ameriški le malo podobna. Lansko leto so gotovi ruski krogi v komunistični stranki podvzeli veliko kampanjo za popolno odpravo odvetniške profesije, češ, da je to v Rusiji ostanek kapitalističnega sodnega sistema.

Justični komisarijat je ta problem študiral, in meseca aprila to leto je naznanil svoj načrt, v katerem pravi, da odvetnikov ne odpravi, pač pa jim funkcije še bolj omeji. Določil je maksimalne cene, ki jih sme računati odvetnik svojim klijentom, medtem ko sme v tej deželi velikim kršilecem zakonov računati po par stotisoč in več, oziroma kolikor more dobiti. Celo kadar se gre za obrambo kakega znanega delavskega agitatorja, je treba potrošiti za advokate od \$50,000 do \$200,000. Ne v Rusiji. Advokat sme računati ne več kot deločeno vsoto. Kdor bi vzel več, bo obtožen, da je sprejel podkupnino. Advokat, ki bo za svojega klijenta predložil neresnično evidenco, bo obtožen kriminalnega prestopka. Odvetnik, ki ga imenuje sodišče da brani obtoženca, se lahko umakne zagovorništvu takoj ko bo prepričan o krivdi obtoženca. Število advokatov bo omejeno.

Ameriškim odvetnikom ruski sistem gotovo ne ugaja in ga ne bodo nikoli priporočili v sprejem. Ameriški justični sistem so gradili odvetniki v interesu svoje prakse. Nobena profesija ni zastopana v senatu in kongresu tako številno kakor odvetniška. Sprejeli so na stotine paragrafov in zakonov ter stotere določbe,

radi katerih se potem pričakajo na sodiščih in služijo novce. Legalni departmenti v velikih mestih istotako eksistirajo v interesu odvetnikov veliko bolj kakor pa v interesu mesta. Takozvani "legalni eksperti" so dobili v Chicagu pred leti za prazen nič po par sto tisoč dolarjev, in tudi sedaj jih ima "legalni department" na plačilni listi večje število, ne zato da bi delali za mesto, ampak v nagrado, ker so pomagali sedanjim administraciji na krmilo.

Med ameriškimi odvetniki, kakor tudi med odvetniki drugih kapitalističnih dežel je mnogo vestnih in poštenih, toda praksa jim velikokrat ne dopušča, da bi delali po svoji vesti, pa zagovarjajo ali branijo po naročilu in za plačo. Zakoni v deželah s kapitalistično uredbo morajo v marsičem temeljiti na krivici, ker je ekonomski sistem, katerega taka justica brani, sam na sebi krivičen.

Teapot Dome, ki znači največji oljni škandal v zgodovini te dežele, je bil na prvih straneh ameriškega časopisja skozi pet let, in v preiskavah ter prosekutiranju krivcev je bilo potrošenih več sto tisoč dolarjev. Obsojen ni bil nihče, porota pa je pred par tedni spoznala glavnega krivca, oljnega magnata Sinclairja — nekrivim! Ameriška porota je namreč strašno nezanesljiva in omejena. Vedno sledi advokatom, ali pa sentimentom. To pojasni prejšnjo trditev, da je obramba pred porotami skoro vselej aktivnejša kot prosekutorji. Osebe, zapletene v Teapot Dome škandal, je na podlagi dognanj senatne komisije prosekutirala vlada. In je izgubila, Harry Sinclair pa je s svojimi milijoni, svojimi odvetniki in svojo poroto zmagal. Jasno je, da če bi bila vlada res hotela da se krivce kaznuje, bi bili kaznovani. A tega ni hotela, ker so ji interesi milijonarjev veliko bližji kot ljudski interesi.

A so še nešteti drugi slučajji, ki govore, kako lahko je "vplivnemu" zločincu varati justico. Neki Frank Egan v Chicagu je bil obsojen na dosmrtno ječo radi posilstva. Pred več kot dvema leti je napadel dvaindvajsetletno dekle, katero je s svojim činom pohabil za vse življenje. Zadela jo je paraliza in trpi tudi na plesu sv. Vida. Ko je pričala proti svojemu napadalcu, so jo prinesli v sodno dvorano na nosilnici. Zločin mu je bil jasno dokazan, porota ga je spoznala krivim in sodnik ga je obsodil na dosmrtno ječo. Moral je ostati v ječi ves čas, ker mu sodnik ni dovolil poročstva. Njegovi zagovorniki so napravili pritisk na illinoisko vrhovno sodišče in zahtevali razveljavljenje obsodbe, ker so se v obravnavi dogodile "tehnične napake" (zelo priljubljen trik advokatov). Vrhovno sodišče je apel upoštevalo in določilo za Egana \$20,000 poročstva, ki ga je položil. Ko je prišla stvar pred najvišji sodni dvor v razpravo, je potrdil odlok sodnika. Egan bi moral nastopiti kaznen. Toda ga niso mogli najti. Trik, da se ogoljufa justico, je bil torej dobro izveden. Če bi storil Eganov zločin kdo iz nižin, bi bil obsojen hitrej-

še kot je bil on in nihče ne bi zanj apeliral. Če hočeš v kapitalistični justici goljufati pravico, moraš imeti denar. Advokatje poznajo vsa potta, da te osvobode, samo plačati jim moraš. Celo bogati morilci ter drugi kriminalci iz bogatih slojev dobe veliko milejšo kazen kot revni, če so sploh kaznovani. In na sodišču ter v ječah se z njimi postopa z respektom. Razlike med razredi so v kapitalističnih deželah vidne tudi v ječah.

Demokratska stranka ne bo v stiskah za sredstva

Do 7. marca t. l. je odbor demokratske stranke dobil že nad pol milijona dolarjev za volilno agitacijo v tem letu. In to je šele začetek. Trgovski krogi mesta Houston v Texasu, kjer se bo njena nominacijska konvencija vršila, so dali \$200,000, nad tri sto tisoč pa so prispevali do 7. marca razni posamezniki, šestinštirideset po številu, ki so dali od \$250 do \$50,000 vsaki. Med njimi so mnogi taki, ki prispevajo v kampanjske fonde obeh strank.

Če bi imela socialistična stranka recimo dve sto tisoč v kampanjskem fondu, bi opravila lahko silno veliko agitacijskega dela. Denar sicer ni vse, toda če ga nimaš, ne moreš tiskati letakov, pamfletov, ne oglašati v listih, ne plačati voznih stroškov govornikom, nimaš za najemnine dvoran — in ker tega preklicanega denarja nimaš, je tvoja kampanja omejena, je ovirana, ne moreš jo razglasiti kot potrebno. Če bi bilo ameriško ljudstvo v politiki nekoliko pazljivejše, ne bi bilo treba toliko kampanjskega šuma. Vse kar stari stranki počneta v agitaciji je šum. Z vrisčem vzbujata pozornost in pa s plačano reklamo. Sicer je pri njih vsa agitacija kupljena in bizniškemu svetu, ki investira v njune kampanjske fonde, se vsote bogato povračajo.

Kdo je prežet fanatizma

Če bi bili mi fanatični kot je urednik lista Rev. Zakrajškove žlahte, bi poročali, kako so se v cerkvenem središču "vseh poštenih čikaških Slovencev" dogajali pretepi, kako so prihajali tja policijski vozovi, kako je cerkev priredila veselico v postu, katera je končala s pretepom in streljanjem, in lahko bi poročali še marsikaj, kar bi na "središču vseh poštenih Slovencev" vrglo zelo čudno luč. — V dvorani SNPJ, so se vršile že tudi cerkvene priredbe bližnje češke katoliške fare, in nihče se ni pohujšal raditega. Dvorana sama na sebi ne pohujšuje; kar kvari ljudi je tak list, kot ga izdajajo v središču edino poštenih Slovencev.

ARGUMENTI NASPROTNIKOV EVOLUCIJE

Predaval v klubu št. 1 J. S. Z.
IVAN MOLEK

(Nadaljevanje.)

Včasih je šlo tudi človeku zelo počasi izpod rok, ali danes, ko ima boljše pripomočke in zanesljivejše metode, je stvarjanje novih živalskih in rastlinskih vrst naravnost čudovito urno in uspešno. Smelo rečemo, da človek lahko ustvari kar hoče. Luther Burbank je v petdesetih letih svojega eksperimentiranja razvil približno 5.000 vrst novih sadežev in cvetlic. Vsakdo že lahko pozna njegove "peach"plums", breskve, ki imajo gladko kožo češplje. To je on ustvaril v par letih — kar bi vzelo naravni proces cela tisočletja, ako bi se narava sploh domislila na kaj takega.

Človek pa ne razvija le novih živali in rastlin, temveč tudi samega sebe. Pravzaprav je komaj začel misliti na poplmenitev samega sebe, ker ga silijo razmere, a že to je lep korak. Da, človek, civiliziran človek, si kmalu podvrže evolucijo vsega organskega sveta, da bo služila le njemu. Živalstvo in rastlinstvo se bo nadalje razvijalo pod nadzorstvom človeka le toliko kolikor mu bo potrebno in nič več. Prepričan sem, da človek popolnoma uniči in pomete s sveta vse zveri in druge organizme (žuželke), ki mu niso koristne, na drugi strani pa ohrani v mejah poljubnega razvoja le one živali in rastline, ki mu bodo donšale korist in ga zabavale — tako da bo enkrat ta svet, ves planet, zares paradiž.

Civilizirani človek je danes v težki krizi ravno zaradi civilizacije. Njegovi udje in organi se še niso prilagodili novemu environmentu; so še vedno v štadiju divjega in barbarskega človeka. Civilizacija, kakor je še primitivna in groba, je prehitela človeka kot organizem. Poglejte nogo, ki navadno stopa bosa, kako je zdrava in krepka. Noga se je razvila za bosoto, ne za čevlje. Potem pa pogledajte nogo, ki je vse življenje stisnjena v čevljih, posebno ženska noga, ki hoče biti vsa leta nožica, kakšna spaka je to! Kurja očesa so bolezen civilizacije, katere ni poznal primitivni človek. Fiziologi so mnenja, da obuvalo odpravi oba mezinca na nogah. To bo dobro. Čemu bosta mezinca, ki sta že danes samo zato, da človeka mučita s kurjimi očesi in drugimi otiski, ki dajejo zaslužek kiropodistom? — Divjak ni poznal dentista, pa je imel zobe, da je lahko grizel železo. Zobje modernega človeka so že danes velika nadloga, ker ne opravljajo več tistega dela, za katerega so se razvili. Natura, ki je dala človeku zobe, ni hotela, da bo človek samo lizal sladkarije in prej pil kot jedel razne vroče delikatnosti, pač pa da bo krepko grizel in mlel. Ker zobje nimajo kaj delati, se drobe in izpadajo, kakor da bi hoteli

protestirati proti brezdelju, in dentisti imajo dosti dela in polne mošnje.

Želodec civiliziranega človeka je tudi velik revež, in ravno tako ves njegov drob. Kakor zobje tako je tudi želodec še vedno namenjen prebavljanju težke, surove hrane, katere pa ne dobi več. Rezultat so razne želodčne bolezni in bolezni droba, vnetje slepiča, sladkorna bolezen, poteškoče na ledvicah in jetrih, kamni itd. Poleg tega so še bolezni na srcu in živcih, številne mentalne nerednosti, katerih ni poznal naš divji prednik. Vse te aflikcije kaznujejo modernega človeka zato, ker je stopil v nov environment predno se je njegov organizem prilagodil. Človek je še 5000 let odzad za razvojem svojih razmer. To je kriza, ki pride v vsaki prehodni dobi, ko je organizem poklican, da se spremeni ali pogine. In človek se bo moral spremeniti, ako noče trpeti. Vedoma in namenoma se bo moral evgenično popravljati in izboljšavati organsko toliko časa, da postane popolnoma novo bitje z vsemi poljubnimi zmožnostmi za novo življenje.

7. Od kod prva celica?

V nasprotnem taboru je mnogo izobraženih ljudi, ki se dajo pogovoriti. Dobro, vse je prav. Evolucija je mogoča in je lahko fakt. Vse se je razvilo tako kakor pravijo evolucionisti. Ampak — zdaj pa pride "flop" — ampak odkod prva celica ali stanica? Odkod protoplazma? Odgovorite, vi materijalisti, agnostiki, ateisti! Odkod prva stanica? — "Prva stanica" je navadno tisti "najostrejši nož", s katerim nas zokoljejo — če bi se pustili.

Omeniti je treba še eno dejstvo: Težko je zapopasti novi nazor. Težko je pripraviti tudi nadarjenega človeka, da orientira svoje mišljenje na popolnoma novi podlagi. Nova misel gre s težko muko v glavo. Saj ni čudno. Stari nazor, ki spremlja človeka že toliko tisoč generacij, se je že tako zagrizel v kri in meso, da je postal kri in meso. Zato ni nič čudnega, ako ne moreš ljudem, posebno priprostim ljudem, dopovedati, da je proces evolucije resnično dejstvo. In če jih tudi prepričaš, da je tako, prideš z njimi v konflikt glede "prvega vzroka", glede "začetka". Za zlodja ne morejo pojmiti, da bi ne bilo nekje nekaj "prvega", da ne more biti nobenega "začetka". Tisoč in tisočletna vzgoja je to naredila. Nak — "začetek" je moral biti! Nekdo je moral "začeti", in kjer je "začetek", tam mora biti tudi "začetnik". Vse to gre po notah iste stare melodije, ki se poje že od pamtiveka: prvi narod, prvi vladar, prvi kralj, prvi človek, prvi dan . . .

(Dalje prihodnjič.)

"Proletarec" izhaja nad dvajset let. Ves čas ga vzdržujejo delavci za delavce. Ves čas je zvest svojemu namenu — delu za socializem. Širite "Proletarca"!

Progresivci v letošnji volilni kampanji

Progresivci so letos v zelo neljubem položaju. Pred tedni so zborovali na stroške komunistov v Chicagu, in so potem izjavili, da je bil navzoč tudi James H. Maurer ter Max Hayes. Slednji je urednik delavskega tednika v Clevelandu, aktiven v unijskih krogih; nekoč je bil aktiven socialist. Ne Maurer, ne Hayes, nista bila navzoča na čikaški konferenci, ki ni reprezentirala nikogar kakor ljudi, ki se niso mogli nikjer utrditi, a hočejo biti na vsak način politični voditelji. Tudi v Denverju se je vršila konferenca progresivcev, enako v St. Paulu. Dogovorili so se toliko, da bodo imeli nominacijsko konvencijo 10. julija v Chicagu. Povabili so razne skupine s predlogom, da se ustanovi narodno farmersko-delavsko stranko, in pa, da se nominira kandidate ter sprejme program.

Skupine, ki se trudijo zgraditi novo stranko na nacionalni bazi, so ostanki bivših progresivnih, farmerskih delavskih, liberalnih in drugih strank, ki so nastajale ter izginjale v raznih državah. Najbolj si prizadevajo, da pridejo kam pod okrilje komunisti, ker vedo, da vzlic svojemu močnemu plačanemu aparatu nimajo med ljudstvom nikakršne zaslombe. Tudi l. 1924 so komunisti uspeli, da je bila v St. Paulu pod avspicijo minnesotske farmerske-delavske stranke sklicana konvencija, na kateri so odklonili udeležbo socialisti in LaFollettove skupine. Nominirala je z velikim pompom predsedniškega in podpredsedniškega kandidata, in kapitalistično časopisje je o nji, kot o vseh komunističnih in napol komunističnih konvencijah mnogo poročalo, z namenom, da ribari v kalnem ter s tem diskreditira resnična prizadevanja za zgraditev velike ameriške delavske stranke. Kandidata, ki sta bila v St. Paulu nominirana na podlagi komunističnega "manevriranja", sta pozneje odstopila, komunisti pa so po teh polomih nominirali svojo listo ter dobili vsega skupaj okrog 34.000 glasov.

Socialistična stranka je za ustanovitev večje delavske stranke, ne bo pa sodelovala s skupinami, ki eksistirajo samo na papirju. Norman Thomas, njen kandidat za predsednika, ter James H. Maurer za podpredsednika, sta borca v delavskih vrstah, katerima lahko zaupa vsakdo ki deluje iskreno za delavstvo. Ako hočejo progresivni brezdomovinci res delati progresivno, naj se pridružijo delu, ki ga vrši socialistična stranka ter agitirajo za njuna kandidata, ki sta poštena borca, misleca in karakterja, kakršnih ne bi mogla dobiti v svojih vrstah nobena druga stranka, in tudi progresivci jih ne bodo dobili.

Naročajte knjige iz "Proletarčeve" knjigarne. Pišite po cenik.

Komunisti o "propalosti" socialistične stranke

Socialistična stranka ima čudno navado. Neprestano propada, ako se zanašate na poročila v "komunističnih", klerikalnih in "drugih" listih, ki na en ali drug način služijo kapitalizmu.

Poslednjih sedem let so najhujši izmed vseh v napadih na socialistično stranko "komunistični" listi. Takoj ko se je ustanovila, oziroma so se ustanovile komunistične stranke (leta 1919), so razglasili: socialistična stranka je razpadla. Ni je več! Čez dva dni so pravili, da je izdala proletariat, in dan potem, da je zopet razpadla. Nato je delavstvo ponovno prodala, ponovno razpadla, in ponovno—ampak kaj bi ponavljali.

Tako je šlo leto za letom. Pokojnega Debsa so "komunisti" izrabljali na vse mogoče načine. V boju proti socialistični stranki so ga napadali in blatili, v kolektah za svoje aktivnosti pa so obešali po stenah njegovo sliko ter pripovedovali, da je velikan Eugene V. Debs z njimi z dušo in srcem.

Vsa uradna taktika "komunistov" v tej deželi je bila vedno taktika, ki je na las podobna metodam, kakršnih se poslužujejo agentje provokatorji, tako da človek nikoli ne ve, ali ima opraviti s poštenim komunističnim razgrajcem, ali z od kapitalistov najetim provokatorjem, kakršnih je bilo med "komunisti" že vse polno in jih je še danes.

Ljudje, ki urejujejo čikaškega "Radnika" se nazivajo za "komuniste". Kadar se skregajo, mečejo drug drugega ven, in drug drugega zmerjajo z "agenti provokatorji". To ni izmišljotina, ne ugibanje, ampak dejstvo, ki ga potrjujejo dokumenti, izdani iz njihovega urada in iz urada ameriške komunistične Workers' Party. — Bili so publicirani, dasi ne po njihovi volji.

Socialistična stranka je imela meseca aprila nominacijsko konvencijo v New Yorku. Značila je sijajno manifestacijo razredne zavesti mislečega dela ameriškega delavstva. Po mnenju komunistov pa je bila ta konvencija tako nizkotna družčina, da jo ne morejo dovolj ozmernjati.

Ob času, ko je umrl Eugene V. Debs, so pisali, da je bil slaboumen. Danes ga zopet hvalijo, da je bil "borbeni" vodja, kakršnih "nema više". Socialistično stranko so en dan oglašali za proletarsko, kateri so se ponujali v "enotno fronto", drugi dan pa so jo napadli za kačjo zalego, za izdajsko, za najgršjo stvar na svetu. Tako jih je učil Zinovjev in temu pravijo "leninizem".

"Radnik" z dne 19. aprila ponatiskuje članek iz "Daily Workerja", v katerem daje navodila "drugovima". Med drugim pravi:

"Mi moramo naše razmerje do socialistične stranke še bolj poostriti. V naši agitaciji moramo socialistično stranko tretirati kot protidelavsko, ki je za kapitalizem. V naši volilni kampanji moramo uvesti pravilo, da nihče naših pristašev in članov ne sme glasovati niti za enega socialističnih kandidatov . . ."

Nato članek navaja, da je komunistom sodelovanje dovoljeno z napolburžvaznimi sektami, ki paradiirajo pod firmo "farmarske-delavske" stranke, in dovoljuje jim sodelovanje v najbolj oportunističnih oblikah — ampak vse energije je treba naperiti proti socialistični stranki! Tako "čisti" delajo za — "preobrat" — za tak preobrat, ki koristi Mellonom, Rockefellerjem, Fordom in drugim takim "komunistom".

"Radnik" z dne 21. aprila — torej dva dni pozneje, ima uredniški članek z naslovom "Socialistička partija potpuno na strani kapitalističke klase", v katerem pravi, da je socialistična stranka protidelavska, zagovornica kapitalističnega reda in tako dalje.

V "Radniku" z dne 22. aprila piše neki L. Fisher, kateri se je pred letom kregal med čistimi na življenje in smrt ter jih zmerjal s provokatorji, oportunisti ter izdajniki, a je končno le prilezel na "vrhunec", da je socialistična stranka ničvredna — da je "izdajniška" in da mora delavstvo voditi proti nji "neizprosno" boj.

Vsaka številka "Radnika", vsak "Daily Worker" in vsak Bartulovičev "Delavec" je enak. Vsi so urejevani zavajalno, vsi služijo s svojo provokatorsko taktiko kapitalizmu. To trdijo tudi med seboj drug o drugem, kadar se dodobra skregajo, in radi tega tudi drug drugega izključujejo. Ameriški "komunisti" živijo samo po milosti moskovskih subvencij, zakritih kolekt ter s podporo ameriškega kapitalizma. Slednje zanikujejo s trditvijo, da je bil že marsikakšen komunist v ječi — toda tudi vsak agent provokator se lahko ponaša z zapori. Socialistična stranka je delavska stranka — komunisti (?) pa smatrajo za svojo nalogo, da se morajo proti nji boriti — čemu, tega fanatiki ne vedo, vedo pa oni, ki jih vodijo. Z jugoslovanskimi komunisti "napada" socialistično stranko ter njen program tudi zloglasni Zvonko Novak — človek, ki ima svoj značaj na trgu kakor branjevka svojo zelenjavo, jajca in maslo. To je kompanija, ki drži skupaj in složno udriha po poštenjakih, — kar pove vse.

NAŠ CENIK KNJIG.

V tej številki je priobčen cenik knjig, ki jih ima v zalogi "Proletarec". Pričenja se na drugi strani platnic, in se nadaljuje ter konča na 3. strani platnic. Preglejte ga, in naročite si knjig, ki vam ugajajo. S tem pomagajte svojemu znanju, slovenski književnosti in listu od katerega naročate knjige.

Anton Šubelj in njegovi koncerti

Kdo je Anton Šubelj, od kje je doma, kje se je učil in kje je pel, o tem je "Proletarec" že poročal. V New Yorku, Clevelandu in Chicagu smo ga čuli na njegovih koncertih in smo napravili soglasno sodbo: Anton Šubelj je res pevec-umetnik.

Večjih slovenskih naselbin je v Zedinjenih državah mnogo. Vsaka, ki ga ne povabi, ki ne aranžira koncerta zanj, stori škodo sebi, ob enem pa oglašja svojo brezbriznost.

Letos bosta konvenciji dveh slovenskih podpornih organizacij. JSKJ, jo bo imela na Elyju, Minn., SSPZ, pa v Indianapolisu, Ind. Obe naselbini naj izrabita to priliko ter aranžirata koncert, na katerem bo pel Anton Šubelj.

Še nekaj: Šubljev koncert naj bo Šubljev. Druge točke ne spadajo zraven, zato mu jih ne predlagajte. Njegov program tvori celoto, in je za en koncert dovolj dolg.

Anton Šubelj ni "strankar". Edini, ki ga skušajo napraviti za strankarja, so ljudje kakor je J. Jerič pri "Amerikanskem Slovincu". Anton Šubelj je pevec z dušo in srcem. Z drugim se ne peča. V občevarju je prijazen z vsakim. — X.

Slabi smo, a se žele vseeno združiti z nami

Če primete v roke "komunističen" list, ne bo vam treba dolgo iskati napadov na socialiste in socialistične stranke. Pravijo, da smo izdajalci, da smo vse samo ljudje ne.

Umirajoči "Delavec" z dne 26. aprila piše v članku "Prvi majnik", da so "socialistične stranke in socialistična internacionala že zdavnaj prenehale biti delavske stranke . . ."

Vidite, in s takimi strankami in ljudmi bi se radi združili "komunisti" v enotno fronto! Že več let pošiljajo pisma eksekutivam socialističnih strank in posameznim socialističnim organizacijam, da bi šli "skupa"; pa se še niso naveličali.

Ni vsak list delavski, ki pravi da je

V Pittsburghu, Pa., izhaja tednik "National Labor Tribune", ki trdi, da zastopa interese delavcev in da je delavsko glasilo. To "potrjuje" tudi njegovo ime. Okrog pet tisoč izvodov vsake številke tega "delavskega" lista naroča Pittsburgh Coal kompanija, da ga cirkulirajo njeni ljudje med stavkokazi in stavkarji. List je torej kompanijski pod delavsko firmo.

"Labor Tribune" napada unijo ter njene voditelje, češ, da jim je samo za njihov žep. Za uboge premogarje se ne brigajo. Na podoben način pišejo tudi "komunistični" listi in oboji begajo stavkarje, kar jim ni v korist. Gorivo odkritim in lažnjivim kritikom oskrbuje v veliki meri vodstvo unije, ki vodi svoj čolnič po potočkih najkonservativnejše taktike.

Agitirajte za razširjenje "Proletarca".

J. S. MACHAR:

POBOŽNA RODBINA

Prevel dr. Joža Glonar.

(Iz knjige "Konfesije literata".)

(Nadaljevanje.)

IV.

Jaz: No, paragraf, ali vam res ugaia tale nova panoga mojega delovanja? Glejte, nad vse kritike stavim sodbo tako izučenega in izkušenega moža, kakor je brez dvoma cenzor sploh. In naši cenzorji še posebe —

Cenzor: Prosim, prosim. Storimo, kar moremo. Gledamo tole literatsko trpljenje in pot, ki ga knjiga stane, vidimo razbičane možge, kalne oči pisateljev — vse sicer nekako za kulisami: pa si démo, ali naj res pustimo, da se tak ubožec javno blamira? Rajši konfisciramo. Naša krutost je v resnici le izraz naše nežno čuteče duše. V bistvu smo vsi svobodomiselni. Samo da nas ljudje ne razumejo. Vzemite na pr. svoj slučaj. Bili ste razkričani, pošiljali so telegrame na Dunaj, stari Bauer se je peljal tje s polno torbo citatov iz vaših spisov — človek, gospod, kam bi prišli po tej poti? Pa sem se zavzel za vas. Izkušen človek sem. Glejte, kako so se razširili vaši pojmi o svetovnem redu. Sedaj ste v resnici svobodomiseln človek. Svobodno in pobožno pišete o gospodu župniku, o pošteni rodbini Homolkovi, tako mora biti. Kdor je sam vreden svobode, zna tudi tujo ceniti. Sicer sem pa izvedel, da vam mladočrški klub hoče čestitati in da je naročil Drju. Podlipnemu, naj sestavi addresso; v škofovski rezidenci v Kraljevem gradu se vršijo posvetovanja, ali bi ne bilo treba zopet telegrafirati na Dunaj, tokrat seveda v nasprotnem smislu in nadškof Bauer brez dvoma samo čaka, da bodo vaše "katoliške pripovedke" končane, pa jih bo dejal v svojo torbo in ž njimi zopet šel v stolno mesto. Papežev red vam baže hočejo izposlovati —

Jaz: Bodi tavženkrat češčena,

Mati našga Jezusa —

je bila najljubša pesem Homolkove Babetke. Pela jo je hrepeneče obračajoč svoja modra očesca proti nebu, in pogled očeta in matere, in če so bili tudi častiti gospod župnik navzoči, je tudi njihov postal resen in se je začel polniti z roso gimjenosti in hvaležnosti za tak dokaz najvišje milosti.

Ah, in med tem ni miti ena izmed teh poštenih in bogoljubnih duš slutila, da so dnevi njih skupne sreče šteti, in da pošilja Gospod angelja svojega, da bi pogasil eno onih čistih in jasnih luči, ki so na tem svetu gorele kakor na oltarju v čast in slavo Gospodovo!

Ah, ti poštena duša Jana Homolke, ah, ti udano srce Ane Homolkove, ah, ve modre oči sramežljivo zardelega škrlančka, Babetke! Ah, ah, ah! Volja Božja je sklenila, da se bo glava Homolke povescila v težki žalosti, da bo udano srce Ane zastrito z zastorom gorja in da bodo iz spominčastih oči tekli solzni biseri in da bo pobožni škrlančkov glas na rdečih ustnicah za dolgo zamolknil in se ne oglasil več. — Častiti gospod župnik . . . Ah, da. Častiti sluga Božji bodo kmalu vse razžalostili. Tudi nam, ki pišemo zgodbo te srečne štiriperesne deteljice, tudi nam se roka

trese od žalosti. Saj to ni prazno veselje v opisovanju kričavih efektov, ki ga imajo neverni in cinčni pisatelji tako radi: tudi za nas prihaja trenutek ločitve od spoštovanega duhovnega pastirja, tudi nam so postali dragi in spoštovanja vredni.

Cenzor: Glejte, takole svobodomiselnost imam rad! In posebno sedaj pri vas!

Jaz: Sli smo ž njimi skozi življenje in sedaj moramo opisati trenutek, ko so vdani v Božjo voljo, odšli s sveta . . . Neki petek v postu so Častiti gospod povabili drago rodbino Homolkovih v farovž na večerje. Gospod župnik so se strogo držali od svete cerkve predpisanih postov in razen rib se na take dni niso dotaknili nobene mesene jedi, kar je sicer pri dobrem duhovniku samo po sebi umevno. Menda je tudi zaradi tega nebeški Gospod svojega služabnika odlikoval s posebno naklonjenostjo. Častiti gospod župnik so bili mogočne postave, ne sicer velike, ampak impozantne. In če se tako šli po vasi, se je zdelo, da koraka okrogla kapelica Božja in ni čuda, da so ljudem, ki so jih pozdravljali s krščanskim pozdravom: "Pohvaljen bodi Jezus Kristus!", ko so jim s svojim milim, globokim, kakor iz dna duše prihajajočim glasom odgovarjali: "Na veke amen!" — da so pobožnim v oči . . . Onega večera so se duhovni pastir posebno veselili — menda je sam Gospod napolnil njihovo dušo s slutnjo brezbolestne ločitve s tega sveta in veselja nebeške slave, ki jih je čakala.

Za večerjo so dali Častiti gospod svojim gostom kavijar in morske rake, ki so jih imeli sami zelo radi, kakor tudi sardine, ki so jim sledile, potem postrvi, ogrsko ribo, imenovano fogaš, losose z majonezo, nadevane jegulje in pražene karpe. Tem postnim jedem so sledili jabolčni štrukliji, torta, sladoled in še par malenkosti. K ribam so jim točili vino, z ljubko šalo, da ribe najlepše plavajo v njem, nato je vino zamenilo pivo, ki so si ga gospod župnik naročali naravnost iz Plzna in na koncu so v male keliške, okrašene, nali-vali izdelek očetov Benediktincev, čegar zlato barvo so ob vsaki priliki hvalili.

Ah, tako so se veselili . . . angelj Gospodov pa je stal že pred vratni farovža . . . Bilo je, kakor vedno: ne ure, ne dneva ne vemo, ko bo Gospod poklical našo dušo . . .

Dobri gostitelj so spremenili svoje goste do farovških vrat, si dali poljubiti roko od obeh Homolk, blagoslovili Babetko in jo pogladili po ličkih, jim pobožno voščili lahko noč in se ločili od njih . . . da bi jih v tem življenju nikdar več ne videli . . .

Cenzor: (si tiho briše solze in vzdihuje).

Jaz: Potem so se vrnili v zapuščeno obednico, si nalili v kelišek zlate tekočine Očetov Benediktinov in globoko vzdihali. O čem so razmišljali, čemu so vzdihovali — ve sam Oče nebeški. Naglo so se odprla vrata in vstopila je gospodična Kati. Razjarjena, z zlo-vešče žarečimi očmi. Častiti gospod so jo pogledali in poznalo se jim je, da so bili neljubo vzdrumljeni iz svojih misli. Gospodična Kati je pospravljala krožnike, pometala kosti in prerivala prazne steklenice — vse nekako naglo in razburjeno. Nazadnje se je oglašila: "Ampak danes je bilo zadnjikrat! Tega ne bom več trpela! Saj nisem dekla! Ubijam se kakor nora, krmim vse in — za kaj? Kakor da me ni na svetu in da sem brez vseh pravic. Naj dela kdo, kar hoče, a tudi meni naj da moje! Zanemarjati se ne dam! Bila sem tako dolgo dobra, dokler ni prišla ta pohlevna piška . . ."

(Dalje prihodnjtč.)

boljše, kot v danih razmerah more biti. Na banketu so govorili razni člani, katere je predstavljal Anton Lesjak, predsednik druš. "Celje" v Frontenacu.

Na slavnosti in na banketu je igrala Kurentova družinska godba, ki sestoji iz Adolfa Kurenta ter njegovih dveh hčerk. Zanimivo je, da vsakdo njih obvlada po več instrumentov, in da igrajo kot da ima njihov orkester pet članov, ne samo tri. — Na banketu se je Jos. Bratkovich spomnil tudi "Proletarca" in dejal, da kakor smo v slabih razmerah, bomo pokazali vsaj dobro voljo za podpiranje našega tiska, ako nabereмо kolikor pač mogoče v podporo "Proletarcu". Nabralo se je \$9.25.

Z banketom je bila slavnost dvajsetletnice zaključena, in razšli smo se v upanju, da bomo 25-letnico praznovali v mnogo boljših razmerah.

Poročevalec.

PRVOMAJSKA PROSLAVA V CLEVELANDU

CLEVELAND, OHIO. — Prvomajska proslava, ki jo je priredil soc. klub št. 27, 28. aprila v Slov. nar. domu, je dokaj dobro izpadla. Kljub temu, da je bilo dotičnega dne več drugih prireditev, je bila udeležba naše proslave povoljna in v zadovoljstvo vseh navzočih.

Govoril je sodrug Anton Garden, ki je v glavnem orisal današnje razmere ter predložil pomen prvega maja. Poročal je tudi o konvenciji socialistične stranke, ki se je vršila v dneh 14., 15. in 16. aprila v New Yorku. Omenil je, da je soc. stranka nominirala svojega predsedniškega in podpredsedniškega kandidata; apeliral je na navzoče, naj solidarno sodelujejo s stranko ter ji tako pomagajo do boljšega uspeha. — Po končanem govoru je zapel moški zbor "Zarje" "Delavski pozdrav", nakar se je razvila prosta zabava in ples. Zabava je trajala pozno v noč, nakar se je občinstvo razšlo.

V torek, dne 1. maja, pa so proslavljali prvomajsko proslavo Komunisti, ki so prišli iz vseh delov mesta; udeležba je bila precej dobra, a ne tolikšna, kot lansko leto. Glavni govornik je bil Wisebort. Govornik je naglašal, da je Prvi majnik samo praznik komunistov in revolucionarnih delavcev, češ, da so socialisti izdali delavstvo, s čemer so — po mnenju govornika — tudi izgubili pravico do proslavljanja Prvega maja. Na komunistični proslavi so govorili trije govorniki in ena govornica. Vsi so hvalili sovjetsko Rusijo ter slikali samo njene dobre strani, in grajali socialiste. Naznanili so tudi, da bodo imeli kmalu konvencijo, na kateri bodo nominirali kandidate svoje liste; oni da sicer ne verujejo v volitve, pa vseeno hočejo iti naprej. Ker vedo, da je socialistična stranka že postavila svoje kandidate, zato jih hočejo tudi oni, samo da bodo cepili delavske glasove, da ne bo ne tam ne tu nobene uspeha. Današnji kapitalistični razred bo še dolgo živel, kajti za seboj ima dobre zaveznike.

K. J.

POROČILO VZHODNO-OHIJSKE KONFERENCE V BRIDGEPORT, O.

BRIDGEPORT, O. — Sodrug Nace Žlemberger, konferenčni tajnik, pozdravi dne 29. aprila, ob dveh popoldne, nad sedemdeset navzočih, med katerimi je bil tudi Filip Godina, upravnik Prosvete. — Predsednikom konference je izbran Jos. Snoy, za zapisničarico pa Albina Kravanja iz Glencoe, Ohio.

Zapisnik prečitan in sprejet. Iz zapisnika je razvidno, da je konferenčni tajnik Nace Žlemberger napravil pomoto, ko je oglašal v Proletarcu in Prosveti to konferenco kot četrto, ker je to v resnici peta konferenca. Se vzame na znanje.

Navzoči so bili skoraj vsi sodrugi in sodružice iz vhodne Ohio, in tri društva, ki spadajo k Izobraževalni akciji, so bila jako dobro zastopana. Bilo je tudi dokaj lepo število simpatičarjev in somišljenikov, ki so prišli iz drugih naselbin; po imenih jih ne morem navajati, ker bi vzelo preveč prostora v listu.

Prečitan dopis glavnega tajnika JSZ. Charles Pogorelec, v katerem sporoča pozdrave in daje navodila. Pri 11. točki je govoril Filip Godina. — Poročila delegatov so bila zanimiva. Razprave stvarne. Stavkovni pomožni odbor ostane kakor dosedaj, samo oni, ki so odpotovali, se nadomeste. Predsednik odbora Nace Žlemberger, tajnik Joe Snoy.

Delegat za šesti redni zbor Nace Žlemberger, ki bo zastopal tudi druge klube vzhodnega dela države Ohio. Prihodnja konferenca se vrši v Glencoe, Ohio, in sicer v septembru l. l.

Konferenčnim tajnikom je ponovno izvoljen Nace Žlemberger, ki je koncem zborovanja podal tudi natančno poročilo, kako je delil podporo stavkarjem. Pravtako poročal tudi Jos Snoy, kako je delil obleko. — Konferenca jima izreče popolno zaupnico. — Konferenca je nadalje sklenila, naj poročal zapisničarica Albina Kravanja v Proletarcu in Prosveti bolj podrobno in natančno, kako sta omenjena dva zaslužila zaupnico. Zapisnik konference sledi. *Poročevalec.*

Ali je vaš klub ali društvo že izvolilo delegata za VII. redni zbor J. S. Z.?

Če še ne, ne odlašajte. Skličite izredno sejo. Ako klub nikakor ne more poslati svojega delegata, tedaj naj imenuje za svojega zastopnika enega izmed teh, ki so v seznamu dosedaj izvoljenih delegatov, članov eksekutive in referentov.

Vožnje stroške delegatom klubov JSZ. plača Zveza iz svojega konvenčnega sklada, druge stroške pa plačajo klubi, ali pa delegatje sami.

Stroške delegatom društev Izobraževalne akcije plačajo društva.

Iz dosedanjih prijav je razvidno, da bo udeležba na zboru dobra in tudi reprezentativna. Delegatom toplo priporočamo, da se poglobe v spored zbora, ki je bil že večkrat priobčen, zadnjič v prvomajski številki.

ZAHVALA NAŠIM SODELAVCEM.

Klub št. 1, JSZ. se zahvaljuje vsem ki so na kakršenkoli način pripomogli do uspeha naše prvomajske proslave. Zahvaljuje se tudi občinstvu za obilno udeležbo, kakor tudi tvrdki M. J. SCHWENK za brezplačno posojilo pohoštvo, katerega se je rabilo pri igri. — ODBOR.

SODRUGOM V CLEVELANDU.

Seje kluba št. 27 JSZ. se vrše vsako drugo nedeljo dopoldne v klubovih prostorih v Slov. narod. domu. Sodrug, prihajajte redno na seje in pridobivajte klubovih članov, da bo mogel napraviti čim več na polju socialistične vzgoje in v borbi za naša prava.

STRANKINE AKTIVNOSTI V COOK COUNTY.

Konvencija socialistične stranke za državo Illinois bo v nedeljo 13. maja ob 2:30 popoldne v Douglas Park avditoriju na Ogden in Kedzie Ave. Na dnevnem redu bo nominacija kandidatov za državne urade ter predsedniških elektorjev, kakor tudi adoptiranje strankine platforme za jesenske volitve. Ker je to masna konvencija članstva socialistične stranke v tej državi, je dolžnost vsakega člana, da se je udeleži.

RIVERVIEW PIKNIK. V nedeljo 10. junija bo okrajna organizacija imela svoj običajni piknik v River-view parku. Glavni govornik bo s. NORMAN THOMAS, predsedniški kandidat soc. stranke pri jesenskih volitvah. Sodrugi, agitirajte že sedaj za obilno udeležbo. Vstopnina bo 30c za osebo. Vstopnice se bodo dobile pri tajniku kluba št. 1 in v uradu Proletarca. Ves prebitek tega piknika je namenjen kampanjskemu fondu in pa za ojačenje našega časopisja. Uspeh tega piknika je odvisen od tega, v koliki meri bo članstvo agitiralo zanj. Torej na delo, sodrugi!

Na zadnji seji Centralnega odbora okrajne organizacije se je sklenilo, da se priredi banket v počast s. NORMAN THOMASU. Najela se je velika dvorana Douglas Park avditorija in določil sprejemni odbor 60 članov, ki ima nalogo pripraviti vse predpriprave. S temi prireditvami bo začetek naše volilne kampanje za jesenske volitve. Datum banketa bo naznanjen pozneje.—P. O.

DETROITSKI IZKAZ PRISPEVKOV ZA STAVKUJOČE PREMOGARJE.

DETROIT, MICH. — Klub št. 114 beleži od zadnje objave v pomoč stavkujočim premogarjem še sledeče prispevke: (Nabiralec Frank Oblak) J. Kopsich, devet parov čevljev; obleko so dali: J. Gorjup, R. Lazar, F. Trampush, F. Marhar, J. Zupan, F. Režišnik, P. Ocepek, F. Kočevan, F. Oblak, J. Ocepek, J. Vidic, L. Slapar, J. Selišnik, Mrs. Sabo, M. Bonburg, J. Mezgec, M. Capatiano, P. Selišnik, J. Jamnik, A. Kodrič, Mrs. Pristavec, J. Butala, Mrs. Košnik. V gotovini: Po \$2, Anton Mrhar, Joe Košnik; po \$1, Mary Košnik, Fr. Oblak. Skupaj \$6.

Nabiralna pola Mrs. Krainz: Obleko so prispevali: Mrs. L. Plankar, L. Spoiler, F. Werholtz. Denarni prispevki: Louis Oražen, \$10; po \$1.50: Anton Cedilnik, Mrs. V. Kenich; po \$1: John Krainz, Joe Černe, J. Kotman, M. Bombach, Frank Bombach, Mrs. J. Penoz, Joe Kos, Frank Werholtz, Mrs. M. Škoda; po 50c: Mrs. F. Padar, Mrs. J. Hočevan; kupaj \$23.

Joe Klarič, \$2; po \$1, C. Lenzing, R. Zore, Joe Klančnik, L. Strausberger, A. Pristavec, A. J. Kaplar, J. Strubel, F. Kaplar, J. Zimec, F. Smerdu, Filip Smerdel, J. Berlisg, F. Setina, J. Gillary, Micke Berlisg, Paul McPhee, P. Benedict; premalo poslano v zadnji pošiljki: po 50c: F. Remšak, J. Ručigaj, Andy Šemrov, H. Snidarsich, Joe Mesolin, H. Massar, A. Lagoy, M. Urbas, Fr. Nagel, Frances Lagoy; po 25c: H. Rugel, Ignac Černe. Skupaj \$25.75. Vse vsote skupaj \$54.75.

Vse prispevke v denarju smo poslali glavnemu predsedniku SNPJ. V. Cainkarju, prispevke v blagu pa: 13 zabojev John Terčelju, tajniku pomožnega odbora v zapadni Pennsylvaniji.

9 zabojev, Fortunat Maček, Primrose, Pa.
9 zabojev tajniku pomožnega odbora Jos. Snoyu, Bridgeport, U.

2 zaboja na naslov N. Žembergerja, Glencoe, O.
Naši pošiljatveni stroški znašajo \$18.47.

Detroiti odbor za pomoč stavkujočim premogarjem se za vse prispevke iskreno zahvaljuje.

ČLANSTVU KLUBA ŠT. 1, J. S. Z.

CHICAGO, ILL. — Opozarjam članstvo kluba št. 1, da se vrši prihodnja redna klubova seja v sredo, to je 16. maja zvečer v navadnih prostorih. Vzrok temu je VII. redni zbor J.S.Z., ki se prične 19. maja. Na tej seji bomo razpravljali o bodočem zboru in dali navodila delegatom našega kluba, zato je ta seja izredne važnosti in je potrebno da ste vsi navzoči. Pričetek točno ob 8. zvečer. — Tajnik.

POTRDILO O DELITVI PODPORE STAVKARJEM.

BRIDGEPORT, O. — Ker je s. Jos. Snoy oddal nekaj pobotnic onim katerim je dal podporo, namesto da bi si jih bil pridržal in jih izročil N. Žembergerju, seja kluba št. 11 JSZ., ki se je vršila 15. aprila, potrjuje, da je s. Snoy vsoto \$80, katero je prejel iz stavkovnega fonda JRZ. za naselbino Bridgeport, pravilno razdelil med najpotrebnejše slovenske stavkarje. Imena vseh prejemnikov ter vsote so zabeležene. — Jos. Snoy, tajnik; Louis Gorenc in Fr. Blatnik, organizatorja; John Vovko, tč. zapisnikar.

NE IMENUJ ČLOVEKA SKEB, AKO NI.

TOLLERSBURG, COLO. — Ni moja navada, da se bi prerekal v listih, odločil pa sem se za ta dopis ne zato da se bi s kom pričkal, pač pa za svojo obrambo.

Dne 12. januarja t. l. je nekdo iz Walsenburga pisal v "Proletarcu", da sem "skeb", v dopisu dne 2. februarja pa je popravljaj prejšnje izjave v toliko, da sta dva Louisa Slaveca; eden je po njegovi trditvi toliko garjev, da ne preste brez skebanja, o drugem pa pravi, da ni nikoli skebal in da nikoli ne bo. Hvalil je one ki so tedaj stavkali, pozabil pa je opisati njihovo preteklost. Ne mislim koga žaliti, niti ne bom pisal o njihovi prošlosti. Pisal bom o sebi v odgovor onemu, ki ni imel poguma, da se podpiše. Sedaj pa o sebi:

Ko je bila 1. 1913 proglašena stavka premogarjev, sem se odzval prvemu klicu. Star sem bil tedaj 19 let. Bil sem lojalni stavki, kolikor sem pa delal, sem delal v unijskih rovi ter gmotno pomagal stavkarjem.

L. 1919 sem zopet delal v organiziranih premogovnikih. Ko je bila proglašena splošna stavka, sem se odzval, in stavkal dva meseca ali do konca stavke.

Ali se pisec spominja, ko so hoteli l. 1921 uradniki C. F. & I. kompanije, da se podpišemo za znižanje plače? Jaz sem podpis odklonil. Ko je bila stavka l. 1922 zopet proglašena, sem se odzval prvemu klicu in vztrajal do konca. Dopis nepodpisanega dopisnika, objavljen dne 2. februarja, pravi, da jaz ne prestanem brez skebanja. Ali mi more kdo dokazati, da sem kdaj skebal? Jaz lahko dokazem da nisem, in sem prepričan, da tudi ne bom.

Prizadetemu svetujem, naj piše resnico, ali pa naj take dopise vsaj podpiše. — O sebi naj dodam še to: Sem državljan, in podpiram agitacijo za delavske kandidate.

Louis Slavec, Tollerburg, Colorado.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Radi važnih poročil in izkazov o gibanju v našem pokretu, je v tej številki "Proletarca" izostalo več dopisov in drugega gradiva, ki bo priobčeno v prihodnjih izdajah lista.

IZOBRAŽEVALNA AKCIJA J. S. Z.

V fond "Izobraževalne akcije JSZ." so vplačala društva, socialistični klubi, druge organizacije itd., v marcu in aprilu sledeče vsote:

Številka društva in kraj.	Vsota.
102, SNPJ., Chicago, Ill.	\$ 2.00
47, SNPJ., Springfield, Ill.	2.00
559, SNPJ., Chicago, Ill.	1.00
600, SNPJ., Johnstown, Pa.	3.00
5, SNPJ., Cleveland, O.	12.00
275, SNPJ., Maynard, O.	1.00
48, SNPJ., Barberton, O.	3.00
209, SNPJ., Nokomis, Ill.	4.00
27, SNPJ., Frontenac, Kans.	4.00
412, SNPJ., Firestone, Colo.	9.85
333, SNPJ., Blaine, O.	2.00
170, SNPJ., Akron, O.	10.00
434, SNPJ., Arma, Kans.	6.00
10, SNPJ., Rock Springs, Wyo.	3.00
22, SSPZ., Indianapolis, Ind.	2.00
292, SNPJ., Avella, Pa.	2.25
36, SNPJ., Willock, Pa.	4.50
569, SNPJ., Fontana, Calif.	4.00
20, SSPZ., Cleveland, O.	12.00
432, SNPJ., Miners Mills, Pa.	2.00
6, JPZS., Milwaukee, Wis.	12.00
344, SNPJ., Sheboygan, Wis.	12.00
36, JSKJ., Conemaugh, Pa.	5.00
214, SNPJ., Mullan, Idaho	3.36
54, SNPJ., Glencoe, O.	3.00
83, SNPJ., Bingham, Utah	2.00
244, SNPJ., Kaylor, Pa.	5.00
192, SNPJ., Milwaukee, Wis.	3.00
3, JPZS., West Allis, Wis.	6.00
290, SNPJ., Homer City, Pa.	3.00
16, SNPJ., Milwaukee, Wis.	6.00
312, SNPJ., Cleveland, O.	2.00
584, SNPJ., Milwaukee, Wis.	3.00
568, SNPJ., Waukegan, Ill.	12.00
122, SNPJ., Aliquippa, Pa.	2.00
6, SNPJ., Sygan, Pa.	12.00
225, SNPJ., Edison, Kans.	3.00
34, SNPJ., Indianapolis, Ind.	2.00
87, SNPJ., Herminie, Pa.	6.00
74, SNPJ., Virden, Ill.	2.00
310, SNPJ., Beams, Pa.	3.00
53, SNPJ., Cleveland, O.	10.00
53, JSKJ., Little Falls, N. Y.	12.00
281, SNPJ., Jacksonville, Kans.	2.00
123, SSPZ., Detroit, Mich.	3.00
86, SNPJ., Chicago, Ill.	4.00
213, SNPJ., Clinton, Ind.	1.00
1, SNPJ., Chicago, Ill.	3.00
19, SNPJ., West Mineral, Kans.	3.00
Dram. dr. "Anton Verovšek", Cleveland, O.	6.00
Izob. in dram. klub "Slovenia", San Francisco, Calif.	3.00
Pevsko dr. "Slovenka", Sheboygan, Wis.	6.00

KLUBI J. S. Z., POSAMEZNIKI IN RAZNO.

37, Milwaukee, Wis.	3.00
5, Conemaugh, Pa.	2.00
47, Springfield, Ill.	2.00
41, Clinton, Ind.	4.00
118, Canonsburg, Pa.	4.00
17, Grays Landing, Pa.	3.00
69, Herminie, Pa.	2.00

178, Latrobe, Pa.	9.00
1, Chicago, Ill.	2.50
Kolekta na pred. s. Moleka v Milwaukee, Wis.	11.50
Conneaut, O.: Thom. Čebašek in trije somišljeniki	2.00

Skupaj \$294.96

TAJNISTVO J. S. Z.

RAČUN RAZPEČANIH ZNAMK J. S. Z.

za mesec marc 1928.

DRŽAVA IN MESTO	Redne znamke	Dualne znamke	Izj. znamke	Prejemki	Glav. sta- nu str.	Drf. in okr. org.	Konv. fond J. S. Z.
COLORADO:							
Pueblo	6	8		\$ 4.60	\$ 1.05	\$ 1.05	\$ 1.40
ILLINOIS:							
Springfield	7	4		3.50			1.10
Waukegan	5	3		2.55			.80
Nokomis	1	17	5	6.25			1.80
Virden	4			1.20			.40
Chic. No.1	100	20		37.00	12.07½	12.07½	12.00
INDIANA:							
Clinton	6	2	4	2.50			.80
Universal	10		6	3.00	1.35	1.35	1.00
KANSAS:							
Cocekerill	4	4		2.60			.80
Arma	7			2.10			.70
Gross	2	4	4	2.00	1.57½	1.57½	.60
MICHIGAN:							
Detroit	20	20		13.00	3.00	3.00	4.00
NEW YORK:							
M. at L.		6		2.10	.45	.45	.60
OHIO:							
Cleveland	80	10		27.50			9.00
Girard	40	6		14.10			4.60
Barberton	20	20		13.00			4.00
Glencoe	7	3	5	2.60			1.25
Maynard			21				
Blaine			30				
Neffs			8				
Bridgeport			14				
West Park	15			4.50	15.07½	15.07½	1.50
PENNA.:							
Braddock	4			1.20			.40
Canonsburg	22			6.60			2.20
Luzerne	7	2		2.80			.90
Sygan	12		28	3.60			1.20
Burgettstown	2		15	.60			1.20
Grays							
Landing	10			3.00			1.00
Herminie	4	1		1.55			.50
Forest City	12	4		5.00			1.60
Avella			10				
Moon Run			36				
Farrell	5	2		2.20			.70
Latrobe	2	5		2.35			.70
West Newton	5	2		2.20			.70
Lawrence		3		1.05			.30
M. at L.	6			1.80	8.25	8.25	.70
WYOMING:							
Sublet	8	3		3.45	.82½	.82½	1.10
Skupaj	433	149	186	\$182.05	\$43.65	\$43.65	\$59.65

	Red- nih	Dual- nih	Izjem- nih
Znamk na roki 1. marca 1928	168	183	83
Prejeli od stranke	300		210
Skupaj	468	183	293
Razpečanih tekom meseca	433	149	186
Na roki 31. marca 1928	35	34	107

PRISPEVKI ZA PRVOMAJSKO ŠTEVILKO "PROLETARCA".

Chicago, Ill.: Po \$1: Donald J. Lotrich, Chas. Pogorelec, Frank Zaitz in Angeline Tich; po 50c: Frances Margolle, Filip Godina, John Bartol, Vinko Ločnikar, John Thaler, Neimenovan, Frank Podlipec, Kristina Turpin; Frank Margolle, 30c, skupaj \$8.30. (Nabrala Angeline Tich.) Po \$5: Neimenovan in Vinko Ločnikar; Dittert-Drnek, \$2; po \$1: Fr. Alesh, Ludvik Katz, Geo Maslach, Anton Putz, Mary Udovich, Anton Medved, Anton Basha; po 75c: Peter Bernik in Fr. Florjancich; po 50c: Jos. Koshir, Anna Švigelj, John Rayer, Chas. Kapel, Stanko Zele; Mimi Rojina, 45c; po 35c: Fr. Pechnik, John Turk, John Hujan, Jos. Mačus, 30c; po 25c: Blaž Novak, Jos. P. Kristan, Frances Wegel, Jos. Sernel, M. Missouri; Steve Malnarich, 20c. Skupaj \$34.55.

Cleveland-Collinwood, O.: Dr. št. 5, SNPJ., \$15; dr. št. 20, SSPZ., \$10; dr. št. 126, SNPJ., \$2; John Bradach nabral \$6.75, prispevali so: John Bradach, \$2; Frank J. Švigelj, \$1; po 25c: Chas. Vrtošnik, Fr. Zorich, Jacob Plemel, Vatro J. Grill, Fr. Mahne, J. Ivanush, Fr. Stopar, Mirko Pinter, Ant. Bukovnik, Walter Lazar, Ant. Vehar, Maggie Tancek in Louis Dular; John Krebelj nabral \$7.90, prispevali so: po \$1: Avg. Komar, Ant. Eppich, Jakob Švigelj, Jos. Skuk; Matt Mesec, 70c; Neimenovan, 50c; po 25c: John Krebelj, John Fatur, Aug. Kužnik, Ant. Pugalj, John Tomsich, Jerry Rožanc, Ant. Stanovnik, M. Cvelbar, Fr. Tratnik, Fr. Lavrič; Neimenovan, 20c; Fr. Žiberna, \$2; po \$1: Jos. Pezdirtz in Ant. Jankovich; po 50c: L. Medveshek, Ant. Eršte, Max Slanovec, Andy Bozich; Matt Petrovich, 40c; Ant. Rodica, 25c. Skupaj \$48.30.

Detroit, Mich.: Klub št. št. 114, JSZ., \$10; Pet. Rozman, \$1; Mike Cveton, 75c; Mrs. F. Krasovetz, 70c; Leo Junko, 40c; Thom. Petrich, 20c. Skupaj \$13.05.

Glencoe, O.: Nace Zlemberger, 40c; Mr. J. Hribernik, 20c; Albina Kravanja, 20c, skupaj 80c.

Herminie, Pa.: Dr. št. 80, SSPZ., \$2.70; po \$1: Ant. Zornik in Fr. Rahne; Thom. Podbevšek, 50c; po 25c: Andy Spik, John Zupan in Martin Fink. Skupaj \$5.95.

Waukegan-No. Chicago, Ill.: Agitator, \$2.40; L. Kužnik, \$1; Ant. Končan, 70c; J. Mihevc, 50c; po 40c: Mary Zakubovec in Mike Cívha. Skupaj \$5.40.

Lawrence, Pa.: John Mihalinec, 50c; po 25c: Sam Jakše, Bart. Potočnik, Louis Jankovich, Jack Rozman, Luigi Cicola in Anna Mihalinec, skupaj \$2.00.

Waukegan, Ill.: Nabral Rud. Skala, prispevali po 50c: Rozi Skala, Rud. Skala, Frank Pierce, Vinko Pink in Josephina Kozina; Anna Zupančič, 25c. Skupaj \$2.75.

Dickson City, Pa.: Nabral John Flis \$2.15, prispevali po 30c: John Flis, Martin Grossell in Mike Poklukar; Ben. Uršič, 35c; po 25c: Mike Vogrin in Ralph Konchnik; po 20c: Frank Vogrin in Martin Kasič.

Crucible, Pa.: Nabral Joseph Debelak \$4.20, prispevali so: Joe Frank, 30c; po 25c: Jacob Cuci, Joe Poshwa, Fr. Bolinarich, John Udovich, Fr. Regina, James Udovich, Mathilda Zorich, Joe Knezevich, Mike Suput, Geo Brusich, Aida Maurin, Steve Stojich, Mike Debelak in Jos. Debelak; po 20c: Louis Kosec in Frank Grčman.

Girard, O.: Nabral John Kosin \$4.45. Prispevali: Andy Krvina, 70c; po 50c: John Kosin, Frank Zorko, Geo Dobrovich, John Kozlevčar, John Hočevvar in Louis Blazich; po 25c: Frank Zupan, Math Leskovec, Frank Gorenc.

Johnstown, Pa.: Louis Gall, \$1; Anton Zakrajšek, 70c, skupaj \$1.70.

Sheboygan, Wis.: John Miklich, \$1; John Resnik, 30c, skupaj \$1.30.

Milwaukee, Wis.: Jos. Oblak, \$1; Albert Hrast, 45c; Ivan Baranjai, 25c; John Dolinar, 24c, skupaj \$1.84.

Aliquippa, Pa.: Po 50c: Geo. Smrekar in Martin Habich, skupaj \$1.00.

Riffton, Pa.: po 25c: Fr. Primozich in Peter Rope, skupaj 50c.

Strabane, Pa.: John Progar, 25c; John Resnik, 50c, skupaj 75c.

Virten, Ill.: Frank Hershich, \$1; po 25c: Rup. Gregorich, Fr. Kuhar in Simon Kavčič, skupaj \$1.75, poslal Fr. Hershich.

Pueblo, Colo.: Fr. Pogorelec, \$2; Fr. Boltezar, \$1; po 25c: Mary Hočevvar, Rose Radovich, Agnes Knafelc in Mary Macher, skupaj \$4.00.

Martin, Pa.: Po 25c: Andy Kravanja, Ant. Komatz, Albin Ule, Jos. Maver in Mike Danjelič, skupaj \$1.25, poslal Albin Ule.

Strabane, Pa.: Po 25c: Mathilda Smrdel, John Smrdel, Mathilda Chesnik in Jacob Chesnik, skupaj \$1.00. Poslal Jacob Chesnik.

West Allis, Wis.: Anton Demshar, \$1; A. Bergant, 40c, skupaj \$1.40.

Arma, Kans.: Po 25c: M. Gorenc in M. Noner, skupaj 50c.

Park Hill, Pa.: Neimenovan, \$1.60; Jacob Gabrenja, \$1.50, skupaj \$3.10.

Flint, Mich.: John Lamuth, 50c.

Willow Springs, Ill.: John Steržinar, \$3.00.

Toronto, O.: Tony Ursich, \$1.00.

Canonsburg, Pa.: Joe Verček, \$1.00.

Lyons, Ill.: Martin Potokar, \$1.00.

Nokomis, Ill.: R. Leskovšek, 15c.

Century, W. Va.: Frank Osolin, 70c.

Nanticoke, Pa.: Henrik Pečarič, 65c.

Mt. Clemens, Mich.: Anna Sedminek, 25c.

Clarendon Hills, Ill.: Mike Reading, \$1.00.

Yukon, Pa.: Blaž Kovačič, 20c.

Frontier, Wyo.: Frank Skrubly, \$1.00.

Piney Fork, O.: Frank Završnik, 25c.

Dixon, Ill.: Miha Keber, \$1.70.

Gross, Kans.: Anton Sular, 40c.

Ironton, Minn.: R. M. Kurre, 50c.

St. Michael, Pa.: Louis Trinkaus, 20c.

Lisbon, O.: Jack Bergant, \$1.00.

Utica, N. Y.: Joseph Simonič, \$1.00.

Frankfort Heights, Ill.: Neimenovan, 50c.

Barberton, O.: Joe Valenčič, 26c.

Terre Haute, Ind.: Anton Istenich, 25c.

Rock Springs, Wyo.: Lovrenc Demshar, 25c.

Croweburg, Kans.: Math Bernik, 24c.

Everettsville, W. Va.: Louis Urbanch, 50c.

Frum, W. Va.: Joseph Zeleznik, \$1.00.

Columbus, Kans.: John Gregorčič, 25c.

Cumberland, Wyo.: Anton Dolenc, 50c.

Indianapolis, Ind.: Valentin Stroj, \$1.00.

Staunton, Ill.: Anton Ausec, \$1.00.

Fairport Harbor, O.: Lovrenc Bajc, 25c.

Toptiff, Utah: John Malich, 45c.

Manitovoc, Wis.: Frank Stamcar, \$1.00.

Ely, Minn.: Frances S. Jenko, 80c.

Pittsburg, Kans.: Frank Šetina, 50c; Jos. Bratkovich, 25c, skupaj 75c.

Dilliner, Pa.: Tony Fatur, 30c.

Auburn, Ill.: John Homec, \$1.00.

Argo, Ill.: John Zalar, \$1.00.
Clinton, Ind.: Andy Ladiha, 50c.
Skupaj v tem izkazu \$167.64.

IMENIK ČLANOV VII. REDNEGA ZBORA J. S. Z.

Dosedaj prijavljeni delegatje za VII. redni zbor J. S. Z., ki se vrši dne 19., 20., 21. maja v Chicagu, Illinois.

DELEGATJE KLUBOV J. S. Z.

Št. kluba

- 1, Chicago, Ill.—John Olip; Andrew Miško.
- 2, Glencoe, O.—Nace Žlemberger.
- 10, Forest City, Pa.—Joe Čebular.
- 11, Bridgeport, O.—Nace Žlemberger, zast.
- 37, Milwaukee, Wis.—Joseph Radelj, ml.
- 41, Clinton, Ind.—Christiana Omahne.
- 45, Waukegan, Ill.—John Mahnich.
- 47, Springfield, Ill.—Joseph Ovca.
- 69, Herminie, Pa.—Anton Zornik.
- 114, Detroit, Michigan.—Peter Kisovic.
- 118, Canonsburg, Pa.—John Kirn.
- 128, Nokomis, Ill.—Louis Mihevc.
- 178, Latrobe, Pa.—Mary Fradel.
- 189, Blaine, O.—Nace Žlemberger, Glencoe, O., zastop.
- 232, Barberton, O.—Lovrenc Frank.
- 235, Sheboygan, Wis.—John Suppanschick.

KONFERENCE J. S. Z.

- Št. 1, zapad. Pennsylvanija.—John Ban, Pittsburgh, Pa.
Št. 4, sev. Illinois in Wisconsin.—Albert Hrast, Milwaukee, Wis.
Št. 5, vzhodni Ohio in W. Va.—Nace Žlemberger, Glencoe, Ohio.
Društva in klubi Izobraževalne akcije J. S. Z.
Klub št. 1 JSZ., Chicago, Ill.—Mary Udovich.
Druš. št. 1 SNPJ., Chicago, Ill.—Frank Alesh.
Društ. št. 48, SNPJ., Barberton, O.—Lovrenc Frank.
Kopach.
Društ. št. 275, Maynard, O.—Chas. Pogorelec, zastopnik.
Druš. št. 559 SNPJ., Chicago, Ill.—Oscar Godina, J. Kovach.
Druš. št. 568, Waukegan, Ill.—Vincent Pink.
Izobraževalni klub Waukegan-No. Chicago, Ill.—Alice A. Artach.

Agitatorji na delu.

Naročnin na Proletarca so poslali.

Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	11
Anton Jankovich, Cleveland, O.	10
Frank Lark, Sublet, Wyo.	10
Jacob Rozic, Milwaukee, Wis.	9
John Teran, Ely, Minn.	6
John Krebelj, Cleveland, O.	5
Tony Stražisar, Windber, Pa.	5
Agitator, Waukegan, Ill.	4
Jack Rupnick, Sheboygan, Wis.	4
Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.	3
John Chesnik, Canonsburg, Pa.	3
Joseph Koenig, San Francisco, Calif.	3
Karl Trinajstich, Cleveland, O.	3
Joseph Ovca, Springfield, Ill.	3
Frank Gregorin, Little Falls, N. Y.	2
Tony Zupančič, Greensboro, Pa.	2
Marko Tekavetz, Canonsburg, Pa.	2
Anton Istenich, Terre Haute, Ind.	2
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	2
Anton Slobodnik, Crested Butte, Colo.	2
Anton Zornik, Herminie, Pa.	2
Anton Vičič, Chicago, Ill.	1
Rud. Potochnik, Detroit, Mich.	1
Joseph Tursich, Jerome, Pa.	1
Z. A. Arko, Diamondville, Wyo.	1
Steve Milavec, Nokomis, Ill.	1
John Langerholz, West Newton, Pa.	1
Joseph Levar, Cleveland, O.	1
Frank Pohle, Finleyville, Pa.	1
Frank Urbas, Cleveland, O.	1
Anton Jeram, Burgettstown, Pa.	1
Donald J. Lotrich, Chicago, Ill.	1
Anton Andres, Chicago, Ill.	1

Odkar je socializem praktično gibanje, se je vedno bojeval za enakopravnost obeh spolov. Prihajajoči do politične moči napravijo socialisti lahko marsikatero napako; ampak da bi ženski spol degradirali na stopnjo mrtvega blaga, ki je podvrženo "socialni distribuciji", ni treba verjeti niti najbolj drznemu šmoku.

KONCERT PEVSKEGA "SAVA" ZBORA

v nedeljo 20. maja

V DVORANI S. N. P. J., CHICAGO, ILL.

Celoten program v prihodnji izdaji Proletarca.

ŠUBLJEV KONCERT V CHICAGU.

Slovenski listi v New Yorku, Clevelandu in Chicagu so že objavili obširne ocene o našem slovenskem pevcu-umetniku, g. Šublju, zato bi morda kdo menil, da je bilo te kritike že dovolj. Toda ne! Premajhen narod smo Slovenci in zlasti predoben drobni narodnih sestavin te velike kozmopolitske dežele, da se ne bi oduševili za umetnika, kakršen je Šubelj. Slišali smo velike umetnike, pa nihče teh si še ni tako popolnoma osvojil naših src in duš, kakor g. Šubelj, kajti on je našega malega naroda sin, zato tudi ves naš!

Umetnik nas je fasciniral že koj v trenutku, ko se je pojavil na odru, s svojim neprisiljenim, in baš zato temfinejšim nastopom, s svojim ljubkim smehljajem si je takoj pridobil srca navzočih. In ko nam je zapel našo lepo pesem — tako narodno, kakor umetno — je zajel navzočo publiko val entuzijazma, ki se je ponovno razbijal ob silnih aplavzih, s katerimi je dajalo navzoče občinstvo duška in izraza svojim prekipujočim čustvom. In znova, in znova... Ogenj oduševljenja je plapolal v visokih plamenih... zublji čistega entuzijazma so švigali do neba... Nehote in nevede smo odmrli svetu, ki nas je obdajal in kakor na čarobni bagdaski preprogi nas je naš dragi umetnik pričaral tja čez morje v prelepo deželo "gor čez izaro, gor čez gmajnico, kjer so me zibali mamica moja..." Umetnik je pel, pel... naše duše pa so ž njegovo pesmijo zdaj vriskale, zdaj plakale... Ljubko pesem-uspavanico, ki jo je skrbna mamica položila v usta temu umetniku, da uspava ž njo njenega neobglenega "Zaspančka", je pel s takim prisrčnim čustvom, s takim razumevanjem svoje globoke sanjave duše, da so tudi v naših dušah vibrirale in se tresle strune one nežnosti, lepote in vseobsegajoče miline in dobrote, ki jo je občutila mamica do svojega zaspančka. Očarani in fascinirani smo poslušali umetnika, divili se mehki njegovega lepega in polnega glasu, ki je božal naše duše, prodiral v njih najgloblje in najskritejše globine ter dramil tam čustva, ki so že davno zadrževala v našem težkem in prozaičnem boju za obstanek.

Umetnik, Ti nisi samo pevec, Ti si pesem sama!... Ti nam nisi bil samo tolmač naše pesmi, marveč vse več: Ti si glasnik in predstavnik mehke duše in blagega srca slovenskega trpina; one duše, ki se skriva pod trdo in raskavo skorjo zunanosti. Robati na zunaj, otročje mehki in dobri na znotraj, — taki smo! Saj veš, da Tvojemu Gorenjcu ne zaigra rada solza v očesu, tudi če se mu srce topi v solzah! Ti pa si nam pričaral s silo svojega glasu in lepoto naše pesmi solze v oči! In kdo naj se teh solz sramuje? Predvsem bodi

Ti ponosen nanje! Naj bi bili to skromni biseri skromnih in ponižnih ljudi v lovorjevem vencu Tvojih bodočih triumfov! Pel si in pel še boš pred publiko finih gospodov in razkošno oblečenih dam, onih "boljših ljudi", kakor jim pravijo v domovini, pa kdo ve, če se Ti bodo tudi njihova srca tako natežaj odprla in če bodo i njihove duše tako hvaležno sprejele vase Tvoje darove, kakor so jih naša? Ljubimo Te in spoštujemo, — kot umetnika, Slovenca in človeka! Zato pridi še med nas, da nas v našem trpljenju spet poživiš z virom svoje poezije! Naj Ti ta vir ne usahne, naj se razkipi v bohoten, vsoosvežujoči vrelec, v božanski opoj duše slovenskega trpina, ki se v znoju svojega obraza muči v plavžu, fabriki in rudokopu, muči na tujih tleh, daleč od one lepe dežele, ki si nam jo Ti, Umetnik in Človek, pričaral pred naše duševne oči!...

Anton Šabec.

VELIKA PRIREDITEV PEVSKEGA DRUŠTVA "SLOVENKA".

V nedeljo dne 13. maja priredi ženski pevski zbor "Slovenka" s sodelovanjem moškega zbora "Danica" prvi veliki pevski koncert z obširnim in izbranim programom. Pri tej priliki nastopi tudi dobro poznano žensko pevsko društvo "Planinska roža" iz Milwaukee. Program vsebuje slovenske ter nekaj angleških pesmi, izvajanih v samo-spevih, dvo in trospevih, ženskem in mešanem zboru. Godbeni del koncerta kakor tudi nekatere pesmi pa bo izvajala tokrat naša mladina, ki se pod vodstvom pevovodje za to prav dobro pripravlja.

Ljubitelji petja in občinstvo se opozarja, da se bo ves pevski program vršil popoldne; začetek ob 2. uri. Zvečer sledi ples in prosta zabava. Svirala bo tokrat posebno izvrstna godba. Obseg in vse podrobnosti programa bodo objavljene v posebnih letakih.

Pevski zbor "Slovenka" se je prav posebno potrudil z vso požrtvovalnostjo, da bo ta prireditev res nekaj izrednega in lepega. Kakor splošnemu občinstvu, tako se posebno priporočamo našim društvom, da nas v obilnem številu posetijo. Torej vsi v Fludernikovo dvorano v nedeljo, 13. maja!

Odbor ženskega pevskega društva "Slovenka".

Najboljša jugoslovanska socialistična revija je "Proletarec". Prinaša članke, razprave in pregled delavskega gibanja po svetu ter opise aktivnosti v naših naselbinah na polju socialističnega in kulturnega dela. Naročite ga še danes.

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

se priporoča ro-
jakom v Ameriki
za vse finančne
transakcije.

Njene ameriške zveze so:
1.) S. N. P. J. v Chicagu. 2.) Amalgamated
Trust and Savings Bank, Chicago, Ill., 111 West
Jackson Blvd. 3.) Amalgamated Bank of New
York, 11—15 Union Square, New York. 4.)
Frank Sakser State Bank, New York.

Hranilne vloge obre-
stuje

nevezane po 5%
vezane po 7%

Denar za našo banko se lahko pošlje eni teh bank s pristavkom:

Na račun Zadrugne banke, (On account of Zadrugna Banka), Ljubljana, Jugoslavia

Zadrugni banki pa je treba sporočiti, koliko in kam se je denar nakazal in kakšnemu namenu naj služi. Obračajte se v vseh bančnih in podobnih poslih na naš zadrugni zavod.

REZULTAT GLASOVANJA ZA SEDEŽ VII. REDNEGA ZBORA J. S. Z.

Sledeči klubi so poslali rezultat glasovanja za sedež VII. rednega zbora:

	Mil-			
	Cleveland	Chicago	Waukegan	Skupaj
1, Chicago, Ill.	1	44	1	46
2, Glencoe, O.		9		9
3, Cockerill, Kans.		9	2	11
5, Conemaugh, Pa.		19		19
6, West Park, O.	8			8
7, Farrell, Pa.	1	5	1	7
10, Forest City, Pa.		7		7
11, Bridgeport, O.		12		12
13, Sygan, Pa.	1	12		13
15, Sublet, Wyo.		14	1	15
17, Grays Landing, Pa.	7	1	1	9
20, Chicago, Ill.		11		11
21, Arma, Kans.		10		10
26, Neffs, Ohio.		8		8
27, Cleveland, O.	5	19		24
32, West Newton, Pa.		7		7
37, Milwaukee, Wis.		23		23
41, Clinton, Ind.		8	7	15
45, Waukegan, Ill.		11		11
47, Springfield, Ill.		11		11
49, Collinwood, O.	2	8		10
50, Virden, Ill.		4		4
60, Gillespie, Ill.		4		4
69, Herminie, Pa.		8		8
114, Detroit, Mich.		22		22
118, Canonsburg, Pa.		15		15
123, Maynard, O.		17		17
128, Nokomis, Ill.		19		19
132, Pueblo, Colo.		11		11
157, Gross, Kans.		7		7
178, Latrobe, Pa.		12		12
174, Lawrence, Pa.	3	3		6

189, Blaine, O.	8		8
218, Luzerne, Pa.		6	6
222, Girard, O.	18	2	20
224, Chicago, Ill.	7		7
225, Avella, Pa.	2	10	12
232, Barberton, O.	14	3	17
232, Barberton, O.	14	3	17
233, Renton, Pa.		8	8
235, Sheboygan, Wis.		23	3
238, Universal, Ind.		5	1
Members at large		8	8
Skupaj	44	460	25

Rezultat glasovanja je poslalo 41 klubov. Udeležilo se ga je okrog 60 odstotkov članstva. 7 klubov ni glasovalo, oziroma ni poslalo rezultata glasovanja tajništvu J.S.Z. do datuma ko je bilo sestavljeno to poročilo. Izmed članov *at large* jih ni glasovalo 7.

Sledeči klubi niso poslali poročila: 16, Braddock, Pa.; 19, Burgettstown, Pa.; 22, Chisholm, Minn.; 127, Kravyn, Pa.; 131, Pittsburgh, Pa.; 175, Moon Run Pa., in 243, Warren, O.

Nekateri teh klubov so neaktivni. Glasovnice so bile poslane vsem. Vsi klubi so bili pozvani v listu in pismeno naj sporoče rezultat glasovanja pravočasno.

TAJNIŠTVO J.S.Z.

DODATNO POROČILO O PRISPEVKIH TER RAZDELJENI PODPORI STAVKARJEM V VZHODNEM OHIJU.

BRIDGEPORT, O. — Po prvem marcu do 10. aprila je naš pomožni odbor prejel v blagu še sledeče pošiljke: SNPJ., dva mala paketa; A. Semrov, Detroit, dva paketa; ta pošiljka je prišla na naslov Naceta Žembergerja, ki je predsednik našega odbora, in je bila v smislu dogovora razdeljena na Warnocku in Glencoe. Anton Jurca, Detroit, je poslal enega večjega in osem manjših paketov; vse to je bilo razdeljeno v naselbinah Bellaire, Maynard, Piney Fork in nekaj malega v okolici Bridgeporta.

Naš odbor se v imenu stavkarjev vsem nabiralcem ter darovalcem za izkazano pomoč iskreno zahvaljuje. — Javnosti je znano iz stoterih dopisov, kako mizerne

Pristopajte k

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI.

Naročite si dnevnik

"PROSVETA".

List stane za celo leto \$5.00, pol leta pa \$2.50.

Ustanavljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SLOVENSKA PEKARNA

Slovincem in Hrvatom

v North Chicago-Waukegan, Ill.,

priporočamo moderno,
higijenično pekarno

"ROYAL BAKERY"

Gospodinje, vprašajte pri vašem trgovcu
vedno in povsod za kruh iz naše pekarnice.

ANTON F. ŽAGAR,

lastnik

1724 So. Sheridan Rd.

Tel. 5524

North Chicago, Ill.

Frank Mivšek COAL, COKE AND
WOOD. GRAVEL.

Waukegan, Ill.

Phone 2726

MARTIN BARETINCIC

POGREBNI ZAVOD

324 BROAD STREET Tel. 1475 JOHNSTOWN, PA.

ANTON ZORNIK
HERMINIE, PA.

Trgovina z mešanim blagom.

Peči in pralni stroji naša posebnost.

Tel. Irwin 2102—R 2.

razmere vladajo med premogarji. Ni se še obrnilo na bolje, pač pa na slabše. Izgoni iz stanovanj, provokacije ki jih uganjajo birači, pomankanje, zraven pa še notranji boj v uniji, kar je že mnogim vzelo zaupanje v eno kot v drugo stran. Ne vedo, s kom bi potegnili. Naj navedem en slučaj. Nedavno sem se peljal z neko osebo, ki je bil velik pristaš komunistov; pri zadnjih volitvah v uniji je deloval na vso moč za Brophyja in proti Lewisu. "Kaj je tvoje mišljenje o sedanjem boju v uniji in o taktiki Save the Union komiteja?" — "Delal sem za Brophyja, in če bi bile jutri zopet volitve, ne bi več glasoval zanj," je odgovoril. Kakšne posledice bo prinesel ta notranji boj, ne morem prerokovati. Za svojo osebo povem, da se z njim prav nič ne strinjam. Morda boste že v bližnji bodočnosti imeli priliko videti, da sem v pravem. Kadar je unija zapletena v borbo proti baronom, ni čas za notranje ofenzive. Po polomih, ki jih doživi ta boj in z njim unija v javnosti, bo vzelo dolgo, predno dobi nazaj svoj ugled in podporo javnosti.

Kar se tiče napadov na naš pomožni odbor in name v "Amerikanskem Slovincu", naj mi bo ob tej priliki dovoljeno reči nekaj besed. Vsakdo, ki koga kritizira in ga sumniči, mora imeti dokaze, ali pa je nepoštenjak. Urednik frančiškanskega dnevnika je slednje, ker obrekuje in blati vedoma ter z zlobnimi nameni. Jaz se ne štejem med ljudi njegove vrste, ker sem živel in živim pošteno in sem vedno rad in nesebično sodeloval povsod kjer se je šlo za koristi delavstva. Bil sem star tri leta, ko sta mi umrla oče in mati, oba v teku petih tednov. Bilo nas je sedem otrok, jaz najmlajši med njimi. Pomrli so vsi preje predno sem kakoga poznal. Živel sem ves čas med tujimi ljudmi, prestal dosti. V starosti 16 let sem prišel v to deželo. Zdaj sem star 34 let, oženjen, imam pet otrok, starejša dvojčka osem, mlajša dvojčka eno leto in štiri mesece. V starem kraju sem delal v raznih krajih, tukaj v šestih državah. Povsod so mi vrata odprta, ker sem bil povsod in vselej poštenjak. Kot tajnik tukajšnjega pomožnega odbora delujem pošteno; preziral nisem nikogar in pristranosti ne poznam. O tem naj se bi urednik Jerič prepričal, predno je pred tedni

prišel v javnost s svojo obrekljivostjo. Če bi imel Jerič tako čisto yest kot jo imam jaz, bi bil mož na mestu. Z načinom, ki se ga poslužuje v svojem listu, dokazuje nasprotno. Premoženja nimam, imam pa poštenje in družino. Zdravja nimam, ker sem bolehen že 10 let. Dela za napredek se nisem ogibal in se ga ne danes. Toliko o sebi v pojasnilo vsem, ki so Jeričeve sorte, drugim pa, da me bodo boljše poznali.

Joseph Snoy, tajnik pomožnega odbora za vzhodni Ohio.

PETA KONFERENCA KLUBOV J. S. Z. IN DRUŠTEV IZOBRAŽEVALNE AKCIJE ZA SEVERNI ILLINOIS IN WISCONSIN NAJBOLJ USPEŠNA

Konferenca klubov JSZ., in društev "Izobraževalne akcije" za okrožje sev. Illinois in Wisconsin, ki je zborovala v nedeljo 6. maja v Milwaukee je bila uspešna v vseh ozirih. Udeležba je bila nad vse pričakovanje dobra; navzočih je bilo 45 zastopnikov in okrog 20 gostov. Najvažnejši zaključki tega zborovanja so: Izvolitev delegata za VII. redni zbor J.S.Z., ta mandat je konferenca poverila Albertu Hrastu iz Milwaukee, Wis.; sklenila je vzeti dve delnice za Dom J.S.Z. in Proletarca. Za boljše razširjenje Proletarca in soc. tiska v obče ter agitacije za J.S.Z. priporoča klubom da poleg rednega zastopnika za list določi še enega člana za to delo za gotovo dobo; izvolila je poseben odbor za sestavo pravil nameravane pevske zveze soc. pevskega zborov. Prihodnja konferenca se vrši v avgustu v Sheboyganu, vršili se bodeta dve seji, dopoldne in popoldne, na predvečer pa se vrši javen kampanjski shod. Najvažnejše priporočilo bodočemu zboru J.S.Z. je agitacija med mladino, o tem vprašanju je konferenca obširno razpravljala, isto priporoča zboru.

Konferenca je tudi zaključila, da se v bližnji bodočnosti priredi predavanje v West Allisu. To stvar se je prepustilo v ureditev Tajništva J.S.Z. in klubu št. 37 v Milwaukee. Za tajnika je bil ponovno izvoljen s. Peter Bernik iz Chicago. — *Poročevalec.*

ANTOINETTE BEAUTY PARLOR

FRANCES S. TAUCHAR, lastnica

Edino slovensko podjetje te vrste v Chicagu.
Permanent waving, marcelling, finger and water waving etc.

Znižane cene za stalne kljentinje.

3525 W. 26th STREET, CHICAGO, ILL.

Tel.: Crawford 1031.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

ZDRAVNIK IN KIRURG

Urad, 3724 West 26th Street

Stan 2316 So. Millard Ave., Chicago, Ill.

Tel. na domu Lawndale 6707, v uradu Crawford 2212-2213. Ura-
duje od 2. do 4. pop., izvenredni torki in petek, in od 6. do 8.
zvečer vsak dan.

VICTOR NAVINSHEK

331 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.

Trgovina raznih društvenih potrebščin kot regalij, prekoramnic, znakov, kap, uniform, itd.

Moja posebnost je izdelovanje lepih svilenih za stav, bodisi slovenskih, hrvaških ali ameriških, po zelo zmernih cenah.

V zalogi imam veliko izbero raznih godbenih instrumentov vseh vrst. Velika zaloga finih COLUMBIA GRAFONOL od \$30 do \$250 in slovenskih ter hrvaških rekordov.

Moje geslo je:

Zmerne cene in točna postrežba.

Pišite po moj veliki cenik.

Naročila pošiljam v vse kraje Združenih držav.
Za obilna naročila se toplo priporočam.

Tel.: Crawford 2893.

Dr. Andrew Furlan

edini slovenski
ZOBOZDRAVNIK
V CHICAGO

3341 West 26th Street.

Uradne ure: Od 9. do 12. dop., od 1. do 6. popoldne in od
7. do 9. zvečer. Ob sredah od 9. do 12. dop.

Listu v podporo.

V. izkaz.

Milwaukee, Wis.: Jacob Rozic, \$3; po \$1: John Lenko in John Čamernik; Ivan Baranjai, 75c, skupaj \$5.75.

Canonsburg, Pa.: John Chesnik, \$2.00; John Jereb st. 25c, skupaj \$2.25.

Chicago, Ill.: Neimenovan, \$5.00.

Johnstown, Pa.: Neimenovan, 25c.

Cleveland, O.: Joseph F. Durn, \$1; po 50c: John Kos in Math Pishler, Skupaj \$2.00.

Rillton, Pa.: Frank Primožich, \$1.00.

Latrobe, Pa.: John Fradel, \$1.00.

Mt. Clemens, Mich.: Anna Sedminek, \$1.00.

Detroit, Mich.: Družina Štimac, \$1.00, John Briški, 25c, skupaj \$1.25.

St. Michael, Pa.: Louis Trinkaus, 50c.

Butte, Mont.: Mary Mutz, 25c.

Columbus, Kans.: John Gregorčič, \$1.00.

Staunton, Ill.: Anton Ausec, \$1.00.

Clinton, Ind.: Leo Hudomauh nabral v veseli družbi \$5.34; Klub št. 41, JSZ, \$2.50, skupaj \$7.84.

Skupaj v tem izkazu \$30.09, prejšnji izkaz \$196.34, skupaj \$226.43.

NAROČAJTE REVIJO "POD LIPO".

Revija "Pod lipo", ki je začela po enem letu prestatanka ponovno izhajati, je delavska socialistična revija. Priporočamo je v naročitev vsakemu delavcu, ki zna čitati slovensko. Stane za Ameriko \$1.50. Naročnino sprejema upravnštvo "Proletarca".

Kdor ameriških slovenskih literarnih delavcev želi poslati tej reviji kak spis, naj ga pošlje Ivanu Moleku na naslov "Proletarca".

Če želite prvo številko na ogled, nam pošljite 15c v poštah znamkah in vaš natančen naslov.

SHOD IN IGRA V PUEBLU.

PUEBLO, COLO. — V nedeljo 6. maja je govoril na javnem shodu, ki se je vršil v dvorani na Bohmen Ave., s. Frank Zaitz, urednik "Proletarca" in predsednik nadzornega odbora SNPJ. Zvečer je vprizoril dramski odsek društva "Orel" št. 21 SNPJ. v dvorani druš. sv. Jožefa KSKJ. dramo "Kralj na Betajnovi", katera je delo slovitega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja. Pred igro je imel kratek nagovor Louis Korošec, tajnik društva, in pa F. Zaitz. To priredbo je društvo "Orel" aranžiralo za svojo prvomajsko slavnost. Več o nji prihodnjič. — *Poročevalec.*

Z vseh krajev dežele.

Veliko pisem prihaja vsak dan, ki naznanjajo veliko zadovoljstvo. "Cleveland, O., 2. aprila. Trinerjevo grenko vino je čudovito zdravilo. Wm. Stacey. — Wauwatosa, Wis., 4. aprila. Vse vaše izjave o Trinerjevem grenkem vinu so resnične. Edw. Lieber. — Empire, La., 6. aprila. Trinerjevo grenko vino mi je veliko pomagalo. John Hihur. — Fernie, B. C., Can., 8. aprila. Je zelo dobro zdravilo. John Gajewski. — San Antonio, Tex., 10. aprila. Njega uspeh je sijajen. L. G. Montemayor." V resnici je najboljšo zdravilo za slab apetit, zaprtje in želodčne nerednosti. Pišite na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., po brezplačni vzorec, ter priložite 10c za pokritje poštne.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime

Naslov

Mesto

No. 2

VLAGAJTE TU

kjer so že tri generacije
dovedene k neodvisnosti

**KASPAR AMERICAN
STATE BANK**

1900 Blue Island Ave.,

Chicago, Ill.

OTTO KASPAR,
predsednik

**Varna banka
za vlaganje va-
šega denarja**

Potujte v Jugoslavijo z našim posredovanjem